

T.C.

KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE NASRETTİN HOCA FIKRALARININ ORTA TÜRKÇE (B1-B2) SEVİYELERİNDE KULLANILMASI

Hazırlayan

Şerife AKSU

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Doç. Dr. Kemal GÖZ

KARAMAN-2023

ÖNSÖZ

Bu çalışmada toplam beş bölüme yer verilmektedir. Birinci bölüm çalışmanın giriş bölümüdür. Bu bölümde çalışmanın problem durumuna, amacına, önemine ve sınırlılıklarına yer verilmektedir. İkinci bölümü kavramsal çerçeve oluşturmaktadır. Burada dil olgusu, yabancılara Türkçe öğretimi yöntem ve teknikleri, yabancılara Türkçe öğretimi becerileri, kültür ve yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımı, atasözü ve deyimler, Nasrettin Hoca, Nasrettin Hoca fıkraların kültür aktarımına katkıları ele alınmıştır. Üçüncü bölümde çalışmanın modeli, evreni, örneklemi ve verilerin toplanmasıyla ilgili olan bilgiler bulunmaktadır. Dördüncü kısım çalışmanın merkezi olan kısımdır. Burada toplanan ve B1-B2 seviyelerine göre düzenlemeler yapılan Nasrettin Hoca fıkraları ve fıkralar için hazırlanmış etkinlik çalışmaları bulunmaktadır. Son bölüm olan beşinci bölümde hazırlanan fıkra çalışmalarının öğrenciler üzerinde denenmesinin sonuçlarına, elde edilen bulgulara ve önerilere yer verilmiştir. Yapmış olduğum bu çalışmanın Türk dilini, Türk kültürünü öğrenmek isteyen herkese ve yabancılara Türkçe öğretimi alanına katkı sağlamasını temenni ediyorum.

Tez hazırlama serüvenimin başından beri benden bilgi birikimini, tecrübelerini, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen değerli tez danışman hocam Doç. Dr. Kemal Göz'e, eğitim öğretim hayatım boyunca beni her zaman destekleyip en iyi şekilde yetiştiren anne-babama ve tez hazırlama sürecinde bana moral-motivasyon sağlayarak hep yanımda olan sevgili eşim Abdulvahab Aksu'ya sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Şerife AKSU

Karaman,2023

ÖZET

Geçmişten günümüze gelişerek devam eden dil öğretiminde kültür önemli bir yer tutmaktadır. Dil öğrenmek beraberinde kültür öğrenmeyi de getirir. Bu çalışmanın amacı Yabancılara Türkçe öğretirken kendi kültürümüzü de aktarmaktır. Nasrettin Hoca Türk kültürünün vazgeçilmez bir öğesidir. Geçmişten gelen ve düşündürürken eğlendiren fıkralarıyla günümüzde önemli bir yere sahiptir. Yabancılara Türkçe öğretimi kitaplarına bakıldığı zaman Nasrettin Hoca ve Fıkralarına yer verilmediği görülmektedir. Nasrettin Hoca fıkralarında kelimeler genellikle temel anlamlarının dışında kullanılmaktadır. Bu da öğrenicileri düşünmeye sevk edecektir. Bu çalışmanın problem durumu Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi bünyesinde bulunan TÖMER'de eğitim alan B1-B2 öğrencilerine " Eşeğe Kim Binecek" adlı fıkranın okutulup hazırlanan soruların cevaplanmasıyla ortaya çıkmıştır. Farklı ülkelerden gelen(Nijerya, Kamerun, Somalı, Kırgızistan, Özbekistan, Suriye, Tacikistan, Kamerun) ve B2 seviyesini tamamlayan 20 öğrenci üzerinde denenmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin sorulara cevap veremediği, fıkra içinde geçen deyim ve atasözlerini anlayamadıkları görülmüştür. Hazırlanan bu çalışmada Nasrettin Hoca fıkraları atasözü ve deyimler yönünden zenginleştirilmiş, fıkraların içerisine Türk Kültürüne ait öğeler eklenmiştir. Fıkralar için hazırlanan sorular öğrenicilerin eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimeleri öğrenmelerine, gramer konularını tekrar etmelerine, atasözleri ve deyimleri öğrenmelerine yardımcı olacaktır.

Çalışmada toplam 29 fıkra kullanılmış ve bu fıkralara sorular hazırlanmıştır. Kullanılan fıkralar Mehmet Fuat'ın derlemiş olduğu Nasrettin Hoca Fıkraları ile Saim Sakaoğlu ve Ali Berat Alptekin'in Nasrettin Hoca adlı kitaplarından alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nasrettin Hoca, Fıkra, Kültür Aktarımı, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi

ABSRACT

Culture has an important place in language teaching, which continues to develop from the past to the present. Learning a language comes with learning a culture. The aim of this study is to transfer our own culture while teaching Turkish to foreigners. Nasreddin Hodja is an indispensable element of Turkish culture. It has an important place today with its anecdotes from the past that make you think and entertain. When we look at the textbooks for teaching Turkish to foreigners, it is seen that Nasreddin Hodja and his jokes are not included. In Nasreddin Hodja jokes, words are generally used outside of their basic meanings. This will make learners think. The problem situation of this study was revealed when the students read the anecdotes "The Money Giver Blows the Whistle and" to B1-B2 students studying at TÖMER within the body of Karamanoğlu Mehmetbey University and answered the prepared questions. It was tested on 20 students from different countries (Nigeria, Cameroon, Somalia, Kyrgyzstan, Uzbekistan, Syria, Tajikistan, Cameroon) and completed B2 level. As a result of the study, it was seen that the students could not answer the questions and could not understand the idioms and proverbs in the joke. In this study, Nasreddin Hodja anecdotes have been enriched in terms of proverbs and idioms, and elements of Turkish Culture have been added to the anecdotes. Questions prepared for anecdotes will help learners learn synonyms and antonyms, repeat grammar, learn proverbs and idioms.

A total of 29 jokes were used in the study and questions were prepared for these jokes. The jokes used are taken from the books "Nasrettin Hoca Anecdotes" compiled by Mehmet Fuat and "Nasrettin Hoca" by Saim Sakaoğlu and Ali Berat Alptekin.

Keywords: Nasreddin Hodja, Anecdote, Cultural Transfer, Teaching Turkish as a Foreign Language

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ i
ÖZET ii
ABSRACT iii
İÇİNDEKİLER iv
BİRİNCİ BÖLÜM 1
1.1.Problem Durumu 1
1.2.Çalışmanın Amacı ve Önemi 1
1.3.Çalışmanın Sınırlılıkları 1
1.4 YÖNTEM 2
1.5 Çalışmanın Modeli 2
1.6.Çalışmanın Evreni ve Örneklemi 2
1.7.Verilerin Toplanması 3
İKİNCİ BÖLÜM 4
2.KAVRAMSAL ÇERÇEVE 4
2.1.Dil 4
2.2 Ana Dil ve Ana Dili 5
2.3. Yabancılara Türkçe Öğretimi 6
2.4.Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri 9
2.4.1.Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi 9
2.4.2.Direkt Yöntem / Doğrudan Yöntem 10
2.4.3. İşitsel-Dilsel Yöntem 10
2.4.4.Görsel-İşitsel Yöntem 11
2.4.5.İletişimsel Yöntem 12
2.4.6.Telkin Yöntemi 13
2.4.7.Sessizlik Yöntemi 13
2.4.8.Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi 14
2.4.9.Grupla Dil Öğretim Yöntemi 14
2.4.10.Görev Temelli Yöntem 14
2.4.11.Seçmeci Yöntem 15
2.5.Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dört Temel Beceri 16
2.5.1.Konuşma Becerisi 16
2.5.2.Dinleme Becerisi 18
2.5.3.Yazma Becerisi 19
2.5.4.Okuma Becerisi 21
2.6.Kültür Nedir 22

2.6.1.Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı 22
2.6.2.Atasözleri ve Deyimler 25
2.7.Nasrettin Hoca 27
2.7.1.Nasrettin Hoca Fıkralarının Kültür Aktarımında Kullanılması 27
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 30
4.Nasrettin Hoca Fıkraları 30
3.1 Parayı Veren Düdüğü Çalar 32
3.2 Damdan Düşenin Hâlinden Damdan Düşen Anlar 35
3.3Ye Kürküm Ye 38
3.4 Allah'ın Rahmeti 41
3.6 Tavşanın Suyunun Suyu 49
3.7 Katır Nereye Götürürse 53
3.8 Hasta Ziyareti 56
3.9 İpe Serilen Un 60
3.10 Bu Adam Dediğini Yapar 63
3.11 Hınk Demenin Bedeli 67
3.12 Marifet Cübbe ve Kavukta ise Al Sen Oku 71
3.13Ödeşmiş Olmadık mı? 74
3.14 Dişisi de Geliyor 78
3.16 Sırtıma Binecek Bir Tay Gönderdin 85
3.17 Sırtımdaki Hırkaya Bile Sahip Çıkar 89
3.19 Haydi Şimdi Hayvanın Otunu, Suyunu Ver Bakalım 97
3.20Bulun Rüzgârınızı Savurun Harmanınızı 100
3.21Cehennemim Dibinde 103
3.22Çağrılmadığımız Her Düğün 107
3.23Beni Dört Beş Milden Isıtan Kandil 110
3.24 Gene Anana Bir Eşeklik Etmişsin 114
3.25Şu Bizim Eski Dostlarla Bir Görüşeyim 117
3.26 Fincancı Katırlarını Ürkütmezsen 121
3.27İşte Aldın Hakkını 124
3.28 O Konuşursa Bu da Düşünür 127
3.29Allah Versin 130
Bulgular ve Yorumlar 133
SONUÇ 136
ÖNERİLER 139
KAYNAKÇA 141

KISALTMALAR

TDK: Türk Dil Kurumu

vb.: Ve benzeri

TÖMER: Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

vd.: Ve diğerleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Tezin bu bölümünde; çalışmanın problem durumuna, amacına, önemine, sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1.Problem Durumu

Değişen ve gelişen dünya şartları insanların ana dillerinin yanı sıra başka bir dil öğrenmelerini de zorunlu hâle getirmektedir. Bu bağlamda ülkeler kendi dillerini öğretmek için birçok çalışma yapmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin önemi de son yıllarda büyük bir ivme kazanmıştır. Dil öğretimi dört temel beceriyi hedef alır bunlar; okuma becerisi, yazma becerisi, konuşma becerisi ve dinleme becerisidir. Bu beceriler dikkate alınarak dil eğitimi verilir. Dil eğitimi aynı zamanda kültür aktarımını da beraberinde getirir. Bir dili öğrenmek, o dilin tarihini, gelenek ve göreneğini de öğrenmektir.

1.2.Çalışmanın Amacı ve Önemi

Çeşitli sebeplerden dolayı ülkemize gelen ve Türkçe öğrenmek isteyen kişilerin dil öğreniminin yanı sıra ülkemize kolay uyum sağlaması için Türk kültürünü, bu kültüre ait önemli kişi ve olayları bilmeleri birçok alanda işlerini kolaylaştıracaktır.

1.3.Çalışmanın Sınırlılıkları

Tezde kullanılan Nasrettin Hoca fıkralarının seçimi yapılırken içinde atasözü ve deyim bulunan fıkraların seçilmesine dikkat edilmiştir. Kullanılan fıkralar orta düzey Türkçe öğretimi(B1-B2) için hazırlanmıştır.

Bu çalışmanın deney grubunu Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesin de okuyan ve orta düzey (B1-B2)eğitim görmüş yirmi öğrenci oluşturmaktadır. Yapılan çalışmada, Nasrettin Hoca Fıkraları ve etkinlik çalışmaları öğrencilere uygulatılmış ve sonuçlar analiz edilmiştir.

1.4 YÖNTEM

Tezin bu bölümünde çalışanın modeli, çalışmanın evreni, örneklemi ve veri toplama araçları hakkındaki bilgiler yer almaktadır.

1.5 Çalışmanın Modeli

Bu çalışma Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi bünyesinde bulunan yabancılara Türkçe öğretim merkezinde uygulanmıştır. TÖMER'de bulunan B1-B2 seviyesi yabancı uyruklu öğrencilere uygulanan iki farklı Nasrettin Hoca fıkrası ve fıkralara hazırlanan etkinliklerden oluşmaktadır.

Belirli kitaplardan alınan Nasrettin Hoca Fıkralarında öğrencilerin seviyelerine göre ekleme ve çıkarmalar yapılmıştır. Eklemeler yapılırken özellikle deyim ve atasözü yerleştirilmesi ön planda tutularak Türk kültürünün aktarılması hedeflenmiştir. Yapılan eklemeler ve çıkarmalar *Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'*nin orta düzey ders ve çalışma kitabı dikkate alınmıştır.

Oluşturulan etkinlikler ve okuma metni öğrencilere uygulatılarak sorulara verilen cevaplar analiz edilmiştir. Her etkinlik kendi içinde analiz edilmiş ve bir önceki etkinlik cevaplarıyla başka bir etkinlik birleştirilmemiştir.

Çalışma problem durumu bakından nitel bir çalışma olup etkinliklerin hazırlanması ve analiz edilmesi yönüyle de nicel bir çalışma olmaktadır. Hem nitel hem de nicel çalışma yöntemini bir arada bulunduran karma bir çalışmadır.

1.6.Çalışmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini Üniversitelerin yabancılara Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde orta seviye (B1-B2) düzeylerinde öğrenim gören 20 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrenciler Nijerya, Kamerun, Somalı, Kırgızistan, Özbekistan, Suriye, Tacikistan, Kamerun uyrukludur.

1.7.Verilerin Toplanması

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde bulunan orta seviye öğrencilere hazırlanan okuma anlama metinleri ve etkinlikleri öğretmen ve araştırmacı tarafından dağıtılarak yaptırılmıştır. Çalışmanın başından sonuna kadar öğretmen gözetmen olarak sınıfta bulunmuştur. Gerekli olan açıklamalar araştırmacı tarafından öğrencilere yapılmıştır.

Okuma anlama metninin okunması ve sorulara yanıt verilmesi için öğrencilere verilen süre atmış (60) dakika olmuştur. Sorulara öğretmen gözetiminde cevap verilmiştir. Süre sonunda cevap kâğıtları araştırmacı tarafından toplanmıştır.

Öğrencilere gerekli olan bütün bilgi metinler dağıtıldıktan sonra yapılmış ve süre içerisinde öğrencilerin konuşmasına izin verilmemiştir.

Öğrencilere ilk olarak "Eşeğe Kim Binecek" adlı fıkra metni yaptırılmıştır. Okuma metninden öğrencilerin kelime bilgisini ölçmek için metinde geçen kelimeler ve bu kelimelerin kendi dillerindeki karşılığı sorulmuştur. Daha sonra ise yine metinde geçen kelimelerin zıt, eş veya yakın anlamlarını yazmaları istenmiştir. Metinlerden birden fazla deyim ve atasözüne yer verilerek öğrencilere bu deyim ve atasözlerinin anlamları ve ne zaman kullanıldığına ilişkin sorulara yer verilmiştir.

Öğrencilerin hem anlama hem de yazma beceresine yönelik olarak etkinliklerde açık uçlu sorulara yer verilmiş son olarak ise okuma becerisini ölçmek için doğru-yanlış soruları sorulmuştur.

Eş ve zıt sesli kelimelerin yazılması etkinliğinde eğer kelimenin doğrudan bir eş anlamı yoksa yakın alamı da doğru cevap olarak kabul edilmiştir.

Verilen bütün cevaplar araştırmacı tarafından analiz edilerek çalışmada sunulmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

2.KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.Dil

Dil, geçmişten günümüze kadar insanlar ve canlılar arasındaki iletişimi, anlaşmayı sağlayan bir araçtır. Dil canlı bir varlık olup sürekli değişmekte ve gelişmektedir. Dil sayesinde insanlar zihinlerinde bulunan soyutlukları somut bir şekilde göstergelerle dışa vurabilir. Dil aynı zamanda konuşulduğu yerin kültürünü, sosyoekonomik durumunu da içinde barındırır. Dil üzerine birçok tanım yapılmıştır. Bunlardan bazıları şu şekildedir;

Zeynep Korkmaz'a göre dil; "Dil, insanlar arasında karşılıklı haberleşme aracı olarak kullanılan; duygu, düşünce ve isteklerin ses, şekil ve anlam bakımından her toplumun kendi değer yargılarına göre şekillenmiş ortak kurallarının yardımı ile başkalarına aktarılmasını sağlayan, seslerden örülü çok yönlü ve gelişmiş bir sistemdir." (2009: 62).

Tahsin Banguoğlu'na göre dil; "Dil, insanların meramlarını anlatmak için kullandıkları sesli işaretler sistemidir." (1990: 9).

Muarrem Ergin'e göre dil; "Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabiî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir." (2009:3).

Doğan Aksan ; "Dil, bir anda düşünemeyeceğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka başka nitelikleri beliren, kimi sırlarını bugün de çözemediğimiz büyülü bir varlıktır." (Aksan,1979: 11).

Son olarak ise dilin, içinde kültürel bir mirası taşıdığını söyleyen Mithat Cemal Kuntay dilin kültür taşıyıcılığı özelliğine şu mısralar ile dikkat çekmek istemiştir;

“Anlat bana bir parçacık ecdadımı anlat.

Muhtacım o efsaneye, tarihe masal kat…

Yattıkça, büyük dağ gibi bir gövdesi varmış,

Kalkınca uzar gölgesi, dünyayı tutarmış…” (Turan,2018:1).

Bütün bu tanımlara bakıldığı zaman dilin, hayattaki önemi açık bir şekilde görülmektedir.

Dil insanları ve toplumları bir araya getiren anlaşmayı, iletişim kurmayı, bilgi aktarımını sağlayan bir araç olmanın yanı sıra birçok işlevi de bünyesinde barındırması yönüyle sürekli hareket eden ve gelişen canlı bir varlıktır.

2.2 Ana Dil ve Ana Dili

“Ana dil” ve “ana dili” zaman zaman birbiri yerine kullanılan ve karıştırılan iki terimdir. Ana dil ve ana dili kavramlarının kendilerine özgü anlam ve işlevleri olduğu için birbirleri yerine kullanılması doğru değildir. Ana dil, kavramındaki “ana” kelimesi temel, asıl, esas anlamlarına gelirken ana dili kavramındaki “ana” anne anlamına gelmektedir.

Ana dili ile kastedilen anne dilidir. İnsanlar dil öğrenimine anne karnında başlarlar. Doğdukları zaman veya anne karnında bulundukları zaman zarfı içinde en çok duydukları ses annelerinin sesidir. Anne karnında başlayan dil öğrenimi çocuk doğduktan sonrada annenin konuşmasıyla ve çocukların etraflarından duydukları ile devam eder. Anneden ve çevreden öğrenilen bu dile “ana dili” denilmektedir.

“Ana dil” kavramı için, içinde başka dilleri barındıran dil demek mümkündür. Kendisinden başka akraba dillere kaynaklık etmektedir (Oruç,2016:9).

TDK’de(2023)[1] verilen yabancı dil tanımına bakıldığı zaman “Ana dilin dışında olan dillerden her biri.” ve “Ana dilin dışında öğrenilen uzmanlık dili.” tanımları yapılmaktadır.

[1] https://sozluk.gov.tr/ Erişim Tarihi: 07.14.2023.

2.3. Yabancılara Türkçe Öğretimi

Yabancı dil öğrenimi, insanların kendi dilleri haricinde öğrendikleri bir başka dildir. Dil ve kültür öğrenimi birbirini destekler niteliktedir bu sebeple yabancı bir dil öğrenmek, yabancısı olunan bir kültürü öğrenmeyi de beraberinde getirir (Barın,2004: 22).

Yabancılara Türkçe öğretimi uzun zamandan beri süregelmektedir. Yabancılara Türkçe öğretiminin temelini Kâşgarlı Mahmut kaleme aldığı Dîvânu Lugâti't-Türk isimli eserle atmıştır. Dîvânu Lugâti't Türk, Türkçeyi Araplara öğretmek amacıyla kaleme alınmış bir kitaptır. Daha sonra ise Dîvânu Lugâti't-Türk'ü, Codex Comanicus adlı eser takip etmiştir (Özer,2020:8).

Osmanlı Devleti'nde önce Türkler çok milletli imparatorluklar kurmuşlardır. Din, dil, ırk ayrımı yapmaksızın her kesimden insanı içinde barındıran bu imparatorlukların iç ve dış ilişkilerinde de çok dillilik görülmektedir (Soner,2007:398).

Osmanlı Devleti 1299 yılında kurulmuştur ve 1923 yılına kadar olan dönem Osmanlılar dönemi olarak bilinmektedir. Bu dönem 624 yıl sürmüştür. Bu zaman içinde eğitim farklı kurumlar tarafından verilmiştir.

İlk eğitim okulları olan Sıbyan Mekteplerinde belli bir yaştan itibaren din ve kuran dersleri öğretilmekteydi. Ana dil olan Türkçenin öğretimi ise Arapça öğretiminde de olduğu gibi çok fazla önemsenmemiştir (Soner,2007:399).

Medreseler zamanında bilinen en büyük medreseler Süleymaniye, Ayasofya ve Beyazıt medreseleridir. Bu medreselerde Arapça öğretimi ön planda tutulmuş ve önemsenmiştir. Amaç ise Arapça yazılmış olan kaynakları ve ders kitaplarını anlamak olmuştur. Öğretime ilk önce gramer eğitimi verilerek başlanmıştır.

Geçmişten günümüze doğru gelindiği zaman farklı kurumlar açılmış ve bu kurumlar tarafından farklı kaynaklar çıkarılıp alana sunulmuştur. Bunlardan ilki Gazi TÖMER'dir. Gazi

TÖMER ülkemize gelen yabancı uyruklu kişilere Türk dilini öğretmek adına birçok çalışma yapmış ve kaynak kitaplar yayımlamıştır (Arıdal,2020:1-2).

Yine Türk dilini öğretmeyi amaçlayan hem yurt içinde hem yurt dışında çalışmaları bulunan bir diğer kurum Yunus Emre Enstitüsüdür. 63'ten fazla yurt dışında kültür merkezi bulunan Yunus Emre Enstitüsü 2007 yılında kurulmuş, kurulduktan iki yıl sonra çalışmalarına başlamıştır.

Eğer, bir millete bir ırka veya bir yabancıya dil öğretilmek isteniyorsa öğretilmek istenen dil üzerine çalışmalar yapılmalı dil en iyi en doğru nasıl öğretilir sorusu üzerinde durularak cevaplar aranmalıdır. Bu bağlamda da dil öğretim yöntemlerinden fayda sağlanmaktadır. Belli kuralları ve sınırları olan bir yöntem üzerinden ilerlemek öğreticinin öğretmesini kolaylaştıracağı gibi öğrenicinin de dili kolay ve hızlı kavramasını sağlayacaktır (Göçen,2020: 23-48).

TDK'ye(2023)[2] göre yöntem; *"Bir amaca erişmek için izlenen, tutulan yol, usul, sistem prosedür"* olarak açıklanmıştır.

Dil öğretilmeye başlanmasıyla birlikte farklı farklı yöntem ve yaklaşımlar ortaya atılmıştır. Yabancı dil öğretim yöntemleri sınırlılık ve kapsamlarına göre belli başlıklar altında toplanmıştır. Her yöntemin kendine göre avantajları ve dezavantajları incelenmiştir. Dil öğretiminde istenilen amaçların saptanması dilin ne için veya nerede kullanılacağına karar verilmesi yöntemin belirlenmesine kaynaklık etmektedir. Öğretici tarafından birden fazla dil öğretim yönteminin bilinmesi yöntemleri uygulamada kolaylık sağlayacaktır. Yöntemlerin hepsini bilmek öğreticiye karşılaştırma yapma fırsatı tanıyacağı için gruplara, kişilere ve hatta dil öğrenme amacına göre kullanılacak yöntemin belirlenme aşaması da kolaylaşacaktır (Göçen,2020: 23-25).

[2] https://sozluk.gov.tr/ Erişim Tarihi:07.14.2023.

Kaşgarlı Mahmut, Dîvânu Lugâti't-Türk'te dil öğretimi adına temelleri sağlam olan bir yol izlemiştir. Onun izlediği yolu şöyle sıralamak mümkündür:

1.Günümüzde kullanılmakta olan bir yöntem ile ilerleyen Kaşgarlı Mahmut, eserinde önceliği kural öğretme ya da kural ezberletmeye vermemiştir. Kuralın mantığını, çıkış noktasını kavratmaya ilişkin bir öğretimi benimsemiştir.

2.İnsanlar konuştukları dili kullanarak çevreyle iletişime geçeceği için Kaşgarlı Mahmut eserinde günlük hayatta kullanılan işe yarayacak kelimelere yer vermiş ve bir milletin kültürünü yansıtan atasözü ve deyim gibi kalıp ifadelerin kullanılmasını uygun görmüştür.

3.Dil ve kültürü birbirinden ayrılmaz olarak ele alıp Türk dilini öğretirken Türk kültürüne de gereken önemi vermiştir.

4.Dil öğretimi tekrar ve sürekliliğe dayanır. Öğrenilen bilgilerin unutulma ihtimali göz ardı edilmeyip gerekli bilgi ve kelime hatırlatmalarının yapılaması hususuna dikkat edilmiştir.

5.Kaleme aldığı eserde eksikler olduğunu gördüğü için eseri sürekli değiştirmiş ve geliştirmiştir. Dördüncü düzeltme sonucunda eserini çıkarmıştır(Barın,2004: 20-21).

2.4.Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri

Ortaya çıkarılmış ve kullanılmakta olan bu yöntemlerden bazıları belli bir dil öğretimine göre ortaya çıkmış uzun yıllar kullanılmıştır fakat dünya geliştikçe ve yenilendikçe eksik görülmeye başlanmış ve yöntemlere tepki olarak yeni öğretim yöntemleri öne sürülmüştür.

2.4.1.Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi

Yabancılara Türkçe öğretiminde dil bilgisi öğretimi farklı şekillerde yapılmaktadır. Farklı yöntemlerin kullanılması öğrenme ve öğretim serüvenine zenginlik katmaktadır. Resimler dil bilgisi öğretiminde genellikle kullanılmaktadır çeşitli tablo ve şemalar kullanılarak öğretim sürecine katkı sağlanır. Kullanılan resimlerle konunun hafızada yer edinmesi ve hatırlanması kolaylaştırılmış olacaktır (Durmuş:2020,17-198).

Dil bilgisi çeviri yöntemi ilk zamanlardan şimdiye kadar kullanılan yöntemlerden biridir. Bu öğretim yönteminin geliştiricisi Karl Plötz olmuştur. Kullanılmakta olan kitapların çoğu bu yöntemle yazılmıştır. Türkiye'de üniversitelerin hazırlık bölümlerinde (Arapça, Farsça vb.)dil bilgisi çeviri yöntemi aktif olarak kullanılmaktadır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde de sıklıkla kullanılan bu yöntemde okutulan metinlerin içinde bulunan gramer yapılarına öncelik verilir. İlk başta verilen ve öğretilen gramer yapıları kolay ve anlaşılır seviyede, daha sonra ise zor ve karmaşık yapılardadır.

Dil bilgisi çeviri yöntemine göre öğretilmek istenilen hedef dil geri planda bırakılarak öğretim öğrenicilerin ana dilinde yapılır. Öğrenici hedef dildeki gramer yapısını iyi bilirse ve fiil çekimlerini doğru yapıp gramerleri doğru yerde kullanırsa başarılı olmuş sayılmaktadır. Ezber önemli bir yer tutmaktadır. Gramer kuralları öğreniciye önceden verilir (Memiş ve Erdem,2013:300).

Dil bilgisi çeviri yöntemini kullanımında öncelik yazma ve okuma becerilerine verilir. Buna karşıt olarak dil öğrenimi dört beceriyi geliştirmeyi amaçlar. Bu dört beceri; okuma,

yazma konuşma ve dinleme becerileridir. Konuşma ve dinleme becerilerine önem verilmediği için eleştirilmiştir.

2.4.2.Direkt Yöntem / Doğrudan Yöntem

Direkt yöntem, dil bilgisi çeviri yöntemine karşı olarak ortaya çıkmıştır. Dil bilgisi çeviri yönteminin daha yüksek bir dil öğrenimi için uygun olduğu görüşündelerdir (Göçen ve Okur, 2021: 135).

Bu yöntem, dil öğrenmek isteyen bir kişinin kendi ana dilinde olduğu gibi dil öğrenmesini doğru bulmuştur. Hemen hemen her becerileri kullanmayı hedefleyen bu öğretim yönteminde ilk sırayı konuşma becerisi almaktadır. Dinleme becerisi de önemli bir yer tutar. Karşılıklı konuşmalar kullanılarak hedef dil öğretimi yapılır. İstenilen beceriler kazanıldıktan sonra okuma ve yazma etkinlikleri yapılır.

Öğrencinin yakın çevresinde bulunan araç gereçler genellikle gösterilerek sözlü olarak öğretilir. Ana dili öğrenme ile arasında yakınlıklar olduğu savunulmuştur (Demirel, 2010: 40).

Öğrenilmiş olan kelimeler kullanılarak yeni kelimeler türetilip açıklanmakta ve kullanılmaktadır. Öğretimin başladığı andan itibaren telaffuza önem verilir. Doğru telaffuz etmek, kişinin kendini karşısındaki kişiye anlatabilmesi için önemlidir. Öğrenimin ilk zamanlarında kitap kullanımıyla çok fazla karşılaşılmamaktadır. Çünkü telaffuz ve yazı arasındaki farklılıklar öğrenicide karışıklık meydana getirir (Demircan, 2013: 197).

2.4.3. İşitsel-Dilsel Yöntem

Amerikan ordusu 1930'lu yıllarda bazı ülkelerde askeri üstler kurmuştur. Askeri üstlerin kurulduğu bu ülkelerin dilini öğrenmek zorunda kalan Amerikan ordusu kullanılmış ve bilinen yöntemlerde dil öğrenmeye çalışsa da başarılı olamamış ve bunun neticesinde yeni bir dil öğretim yöntemi arama ihtiyacı duymuşlardır. Michigan Üniversitesinin çalışmasıyla birlikte işitsel-dilsel yöntem ortaya çıkarılmıştır. Yöntemi kullananlar yöntemin başarılı olduğunu savunmuşlardır. 1950'li yıllarda okullarda kulak- dil alışkanlığı yöntemi fazlalaşmıştır. Yeni

bir dil öğreniminin dinleme ile başladığı düşünülmektedir. Buna göre de konuşma, okuma ve yazma becerileri daha sonra kazanılmaktadır. İşitsel-dilsel yöntem dinleme-anlamaya, konuşma becerilerine yazma becerisine göre daha fazla öncelik vermektedir (Memiş, Erdem, 2013,303).

“Dilbilimci William Moulton (1961) "Avrupa ve Amerika Dilbilim Akımları" isimli eserinde yöntemin ilkeleri şöyle sıralamaktadır:

- Dil, yazma değil konuşmadır.
- Dil, bir dizi alışkanlıklar bütünüdür.
- Dil hakkındaki düşünceler değil sadece dil öğretilir.
- Bir dil, o dili anadili olarak konuşanların ne söylemeleri gerektiği değil, ne söyledikleridir.
- Diller birbirinden farklıdır.” (Demirel, 2010: 42).

İşitsel dilsel yöntem yeni kelime öğretimini diyaloglar kullanarak yapmaktadır. Öğretmenin söylediği bir kelime ya da ifadeyi daha sonra öğreniciler tekrar eder, tekrara dayalı olarak öğretim vardır (Demircan,2013:215).

Öğrenilen dillerin kendi yapısında bulunan bazı zorluklar vardır. Öğrenicinin zorluk yaşadığı konular bulunup kolaylaştırmak için nasıl bir yöntem izlenmesi gerektiğine yönelik bilgiler içerir (Hengirmen,2006: 25).

2.4.4.Görsel-İşitsel Yöntem

Görsel- işitsel yöntem ilk olarak Fransızcanın öğretimi için 1960’lı yılların sonuna doğru geliştirilmiştir. Teknolojik alet kullanımını destekleyen bu yöntem dil öğreniminde bilgisayar, kasetçalar, cd vb. elektronik alet kullanımını ön planda tutarak eğitim vermiştir.

Bu öğretimin yönteminde kullanılan metinler olay sırasına göre verilir (Stern, 1981).

Dersler genellikle görüntü ve ses ile başlatılır. Örneğin izletilen bir kesit ve o kesiti anlatan bir cümle arka arkaya verilir (Demircan,2013:233).

Öğretim boyunca bütün duyular kullanılmaya çalışılır. Resimler gösterilir, yüz ve mimik ifadeleriyle duygular anlatılır (Doğan,2012:191).

Bu yöntemde kullanılmaya başlandıktan sonra eleştirilere maruz kalmıştır. Yapılan eleştiriler öğretimin sözlü araçlar ile yapılması yazılı araçların az olması üzerine yapılmıştır.

Görsel-işitsel yöntem tekrara dayalıdır bu durum bir süre sonra öğrenicilerin sıkılmasına sebep olacaktır.

2.4.5.İletişimsel Yöntem

Bilişsel yönteme tepki olarak doğmuştur. Bilişsel yöntemin savunduğu dil bilgisi ile eğitim yapma ve dil bilgisini ön plana çıkarma düşüncesini doğru bulmaz. Doğru olan samimi, yaşamın içinden ve kültürü de içine alan bir eğitim yöntemi olarak görür. Dilin bir iletişim aracı olduğunu düşünürler. İletişimin yeteneğinin geliştirilmesi gerektiği görüşünü desteklerler.

Dil öğretimi yapılırken öğrenici dikkate alınır. Kullanılacak olan araç ve gereçler öğreniciye göre günlük hayattan ve kültür öğelerinden oluşturulur. Öğretmen sadece yol gösteren konumundadır. Gerektiği zaman çeviriye izin verilir ve çeviri kullanılır (Hengirmen, 2006: 34). Özellikle gramer anlatımı yoktur. Öğreniciler grameri metin ve diyaloglar vasıtasıyla öğrenir. Gramer öğretimine önem verilmediği için eleştirilmiştir.

Öğretmenin sadece yol gösterici konumunda bulunması sebebiyle yapılan çoklu grup çalışmalarında öğretici gruplara ve konuşmalara dâhil olamayacağı için otoritesi sarsılır ve olası yanlışlara müdahale edemeyecek olması da eleştirilen bir diğer konudur (Memiş, Erdem, 2013: 303).

2.4.6.Telkin Yöntemi

Telkin yönteminin ortaya çıkışı Rusça kursuna giden hasta bir kaynak ustasının sınıfta bir kez duyduğu Rusça şiiri Lozanov adlı bir kişiyle yaptığı konuşmadan sonra hiç hata yapmadan ezberlemesi ve okuması yoluyla ortaya çıkmıştır (Türköz, 2010: 58).

Telkin yöntemi diğer öğretim yöntemlerinin yetersizliği sebebiyle oluşturulmamıştır. Bir düşünceye bağlı değildir. Bilişsel yöntemle benzerlikleri vardır. Bu öğretim yönteminin dil öğretiminde kullanılmasıyla birlikte yabancılara Türkçe öğretimi alanında yaygın bir kullanımının bulunduğu görülmemektedir (Aydın,2021: 11).

Geleneksel yönteme karşıdır. Geleneksel yönteme karşı olma sebebi ise telkin yöntemiyle yapılan eğitimin geleneksel yöntem ile yapılan eğitime oranla daha etkili olmasıdır (Yağmur ve Şahin, 2018:128).

Telkin yönteminde eğitimin yapıldığı bağlam son derece önem taşımaktadır. Fakat yapılan eleştirilerden biride istenilen sınıf ortamının masraflı olmasından kaynaklanmaktadır (Bölükbaş,2012: 62).

İletişimsel öğretim yönteminin aksine telkin yönteminde öğreticinin rolü fazladır. Öğretici sürekli aktif olmalıdır. Gerekli zamanlarda öğrenicileri sakinleştirmeli ve ön yargı oluşmasını önlemeye çalışmalıdır.

2.4.7.Sessizlik Yöntemi

1972 yılında bir matematik öğretmeni tarafından Fransa'da ortaya çıkmıştır. Bu yönteme göre işi yapan öğrencidir. Öğretici sessiz kalma yoluna giderek ders içinde öğrencilerin rol almasını ister. Konuşma becerisi arka planda tutmuştur.

Dil öğretimi esnasında renkli çubuk ve materyaller kullanılır. Hem öğrencinin hem öğreticinin bu materyalleri iyi bilmesi ve kavraması gerekmektedir. Kullanılan bu çubukların ayrı ayrı renkleri ve anlamları vardır. Öğretilen kelimeler öncelik sırasına göre belirlenir. En çok kullanılan kelimelerin kullanımı ilk sıradadır.

2.4.8.Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi

Dil öğreniminin sadece bağlam ve öğretici ile olmayacağını söyleyen bir öğretim yöntemidir. İnsanların sağ ve sol beyinleri farklı çalışmaktadır. Öğreniciler eğer kendilerini rahat hissetmezse bu durum dil öğrenmelerini doğrudan etkilemektedir (Gür, 1995: 30).

Dört temel beceriden öncelikli olarak anlama becerisinin üzerinde durulur. Kelime öğretimi ve gramer yapıları önemli bir yer kaplar. Öğrenicinin en başlardaki durumuna göre bazı açıklamalar ana dil ile yapılır. Dersler ilerledikçe ana dil kullanımı bırakılır. Dersler öğrenici merkezli işlenir. Öğretmen sadece yol göstericidir. Öğrenicinin ders içinde yaptığı yanlışlar öğretici tarafından anında düzeltilir. Bu düzeltmeler yapılırken öğrenci rencide edilmez, utandırılmaz çünkü dil öğreniminde motivasyonun önemi büyüktür. Derslerde sürekli tekrarların yapılması, yöntemin eleştirilmesine sebep olmuştur.

2.4.9.Grupla Dil Öğretim Yöntemi

Grupla dil öğretim yönteminde öğreniciler belli sayılarda gruplara ayrılır. Öğretmen bu gruplara dâhil olmaz sadece dışarıdan yönlendirir. Öğretilen konular öğrencilerin ihtiyaç duydukları konular içinden seçilir. Bu durum öğrenicilerin derse olan ilgi alakasını artırır (Bölükbaş, 2013: 70).

Grupla dil öğrenimi yapılan yerlerde sınıf mevcudu olabildiğince az olmalıdır. Kalabalık sınıfta bu yöntemi kullanmak zordur. Türkiye'ye gelen ve Türkçe öğrenmek isteyen öğrenicilerin farklı uyruklara mensup oldukları için uygulanması zordur. Bu yöntem aynı dili konuşan öğreniciler arasında grup kurmayı gerektirdiği için uygulama alanı dardır.

2.4.10.Görev Temelli Yöntem

Diğer öğretim yöntemlerinin aksine dört temel öğrenme becerisinin birlikte verilmesi gerektiğini savunan öğretim yöntemidir. Okuma becerisi, yazma becerisi, konuşma becerisi, dinleme becerisi öğreniciye birlikte verilmeye çalışılır.

Harold Palmer ve Chomsky'nin tesiri altında kalınarak geliştirilmiş bir öğretim yöntemidir. Öğrenicilerden ortaya atılan herhangi bir görev veya işi yapmaları istenilir, öğreniciler bunu yaparken ikili gruplar oluştururlar. Oluşturulan bu ikili grup konu hakkında yaptığı çalışmaları tahtada sınıfın önünde anlatır. Ortak fikir alışverişi sayesinde iletişim kurulmuş olunur. Verilen görevler günlük hayattan veya eğitim hayatından verilir. Yapılması istenilen görevlerin zorluk derecesinin belli olmaması ve seviyelere göre ayarlanmamış olması eleştirilmesine neden olmuştur.

2.4.11.Seçmeci Yöntem

Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrenciler çeşitli sebeplerden dolayı dil öğrenmek istemektedir. Dünyada da birçok insan gittiği yeni ülkeye kimi zaman çalışmak kimi zamanda eğitim görmek amacıyla gitmektedir. Seçmeci yöntem ilk olarak öğrenicilerin dili ne için öğrendiklerini tespit eder.

Dil öğrenimi yapılırken öğrenicilerin günlük hayatta ihtiyaç duyacakları bilgilerin öğretilmesinin gerektiği üzerinde durulur. Hedef dilin kullanılmasının yanında bazı durumlarda ana dil kullanımına izin verilir. Öğretim yapılırken bilinenden bilinmeyene kolaydan zora doğru yapılır. Sınıflar kurulurken öğrencileri yaş, uyruk, dili öğrenme amaçları göz ününde bulundurulur (Memiş, Erdem, 2013).

2.5.Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dört Temel Beceri

Yabancı dil öğretimi dört temel dil becerisine dayanarak öğretilir. Bu beceriler; konuşma, yazma, okuma ve anlama becerileridir. Yabancılara Türkçe öğretimi bu beceriler etrafında şekillenir (Çelik. 2019: 32).

2.5.1.Konuşma Becerisi

Konuşma bir anlaşma yöntemidir. Dil becerileri içerisinde de en önemli yeri kaplayan beceri konuşma becerisidir (Göçer.2015: 21).

Bir kişi, iletişim için önce konuşan kişiyi dinler daha sonra konuşmada söylenen veya sorulan sorular doğrultusunda konuşmaya başlar. Konuşma ve dinleme anlık yapılan eylemler oldukları için yazma ve okuma becerilerinden ayrılır. İyi ve doğru bir dil öğrenimi için dört beceriye de önem verilmelidir. Okuma, yazma konuşma ve dinleme becerileri farklılıklar gösterse bile birbirleriyle bağlantılı olarak ilerlemek zorundadır (Çelik. 2019: 33).

Konuşma becerisi anlaşmak ve iletişim kurmak için gereklidir. Eğer biz yazı yazıyor fakat günlük dilde konuşup kendimizi ifade edemiyorsak o dili biliyor sayılmayız. Bir dili bildiğimizi göstermenin ilk yolu konuşmak ve insanlarla o dil de anlaşmaktır. Konuşmak ses çıkarmak değildir. Çıkarılan seslerin bir anlam ve sırasının olması önem arz eder. Bir dilde arka arkaya sıralanan fakat anlam ifade etmeyen kelime ve cümleler konuşma değildir.

Bir dil öğrenmek aynı zamanda öğrenilen dilin kültürünü de bilmek demektir. Konuşma esnasında kültürde kullanılan bir diğer ögedir.

Konuşma becerisinde telaffuz önemlidir. Kelimeleri doğru telaffuz eden bir dil öğrenicisinin kendine olan öz güveni artar. Eksik veya hatalı telaffuz iletişimde kopukluklara sebep olup yanlış anlaşılmalara veya hiç anlaşılamamaya sebebiyet verecektir. Bu durumda dil öğrenicisinin motivasyonunu kaybetmesine yol açacaktır (Taşköprü,2017: 10-11).

Konuşma becerisinin kazanılmasında öğreticinin rolü çok fazladır. Öğretici güler yüzlü, anlayışlı, sabırlı olmalıdır. Özellikle yetişkin öğrenicilerde konuşmaya karşı bir ön yargı ve

isteksizlik vardır. Yetişkin öğreniciler dilin gramerini öğrendikleri zaman dili artık bildiklerini düşünürler fakat bu yanlış bir tutumdur. Yeni doğmuş ve henüz konuşmayı bilmeyen bir bebek annesini dinleyerek hem dili hem de grameri öğrenebilir (Göz vd,2020:3).Anne-bebek ilişkisi sürekliliği olan bir ilişkidir. Her gün aynı kelimeler tekrar edilir. Konuşma becerisinin kazanılmasında ve devam ettirilmesinde önemli olan noktalardan biri de pratik yapmak ve tekrardır Öğreniciler eğitim aldıkları kurum dışında da Türkçeye maruz kalmalı ve kulak dolgunluğu oluşturulmalıdır (Çelik,2019: 40).

Konuşma eylemi hem bireysel hem de toplumsal olma özelliği göstermektedir. Aklımızda birtakım fikirler düşünmemiz ve bu düşünceleri dile getirmemiz yönüyle bireyseldir. Fakat düşüncelerin bir kişiye yönlendirilmesiyle toplumsal olma özelliği kazanır (Özbay,2010:178)

Öğrenicilerin yaşadıkları ülkelere göre yaptıkları konuşma ve telaffuz hataları farklılıklar göstermektedir. Bazı öğreniciler Türkçenin yakın lehçesiyken bazılarında bu durum söz konusu değildir. Türkçeye yakın lehçesi olan öğreniciler benzerliklerden kaynaklı hatalar yapmaktalardır. Yusuf Günaydın yakın lehçeye sahip olan Türkçe öğrenicilerinin konuşma yetersizlikleri şu şekilde sıralamıştır:

- “Türkçeyi ana dillerinin ses yapılarına göre konuşurlar.
- Ana dillerinde yer almayan dil bilgisi kurallarını ve yapıları kullanmakta güçlük çekerler.
- Kelimeleri doğru vurgu ve tonlamayla söyleyemezler.
- Türkçenin söz dizimine göre konuşamazlar.
- Konuşurken çok utangaç davranırlar.
- Yabancı eş değerlik kullanırlar.
- Konuşma engeli olanlar vardır.
- Kelime hazinesinin az olmasından dolayı konuşmakta zorluk çekerler.

- Ders kitabında yer alan konuşma konusu hakkında bilgileri bulunmamaktadır.” (Günaydın,2021:534).

2.5.2.Dinleme Becerisi

İnsanların ilk kazandıkları beceri dinleme becerisidir. Dinleme anne karnında başlar ve hayat boyu devam eder. Öğrenmenin doğru ve iyi bir şekilde gerçekleşebilmesi için dinleme becerisi önemlidir. Dinleme becerisinin doğal olarak kendiliğinden kazanılıp geliştiği düşünülmektedir.

İşitme ve dinleme birbiriyle aynı gibi duruyor olsa da birbirinden ayrıdır. Dinleme kelimeleri sözcükleri bir süzgeçten geçirip özümseme işidir. İşitme ise istemsiz de olsa dışarıda gelen anlamlı veya anlamsız her sesi duymaktır (Özbay, 2009: 48).

“Eski Temel Eğitim Okulları Türkçe Programı’nda, genel amaçlar bölümünde, dinleme becerisi ile ilgili olarak şu amaçlara yer verilmiştir:

1.Öğrencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlama gücü kazandırmak.

2.Onlara görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını, incelediklerini ve düşündüklerini tasarladıklarını söz ya da yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak.

3.Onlara dinleme, okuma alışkanlık ve zevkini kazandırmak; estetik duyguların gelişmesinde yardımcı olmak (MEB,2000: 7).”

Dinleme becerisi ve anlama becerisi birbiriyle doğrudan ilişkilidir. Dinleme becerisi zayıf olan bir kişi doğru ve tam anlayamaz (Şahin,2011:179). İnsanlar yaşamları boyunca edindikleri bilgilerin büyük bir kısmını dinleyerek edinirler (Doğan ve Erdem,2017: 65).

Dinleme üzerine yapılan tanımlara bakıldığı zaman dinleme becerisi ille elde edinilmek istenilen kazanımlar şu şekilde sıralanmıştır,

- İletileri doğru bir şekilde anlama ve yorumlama çabası
- Dilin dört temel işlevinden biri olma
- Kişiler arası iletişim unsuru olma,
- Belirli bir amaç doğrultusunda yapılma
- İnsanın seçme özgürlüğünün bir yansıması olma
- İşitmeyi de içine alan bir etkinlik olma
- Öğrenilebilen ve öğrenilmesi gereken bir dil becerisi olma
- İnsan beyninin çeşitli bilişsel süreçlerini gerektirme
- Çok farklı boyutları olan bir olgu olma
- Karmaşık ve aktif bir süreci içerme (Epçaçan, 2013: 334).şeklinde belirtilmiştir.

2.5.3.Yazma Becerisi

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde en zor kazanılan beceriler arasında yazma becerisi yer almaktadır (Karababa, 2009:276).

Yazma, kişilerin hislerini, düşünce durumlarını bir takım sembol ve harflerle anlatmasıdır. Asırlar boyu insanlar tarafından farklı malzemeler üzerine semboller ve figürler çizilerek günümüze kadar gelmiştir (Ramazan ve Erdem, 2021:269).

Yazma eylemi ilk olarak taşların üzerine çizilen resim ve figürler ile başlamış daha sonra ise papirüsler ile devam etmiştir. Eski zamandan günümüze kadar yazı birçok amaçla kullanılmıştır. Yazının sadece duygu ve düşünceleri aktarma özelliği yoktur. Duygu ve düşünce aktarımı ile birlikte yazı ve kültür aktarımı da gerçekleşmektedir. Eski dönemde yazılmış yazılara ve taşa yapılmış olan figürlere bakılarak o dönemin durumuyla ilgili bilgi sahibi olmak mümkündür. Bu durum bize yazının aktarılabilir olduğunu ve kalıcılığını göstermektedir.

Yazma becerisi yabancılara Türkçe öğretiminin en son halkasıdır. Kişiler kendilerini konuşarak ve yazarak anlatmakta, iletişim kurmaktadır. Bazı zamanlarda kişiler kendilerini konuşarak doğru ifade edemeyebilirler. Bu durumda en etkili çözüm yazarak duygu ve düşünce aktarımı sağlamaktır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen kişilerin büyük bir bölümünü öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrenciler eğitimleri boyunca yazma eylemine pek çok yerde ihtiyaç duymaktadırlar. Yazma eyleminde kullanılan kelimeler ve kullanılan gramer yapıları öğrencilerin seviyelerini belirler. İlk seviye A1 seviyesidir, öğrenici bu seviyede basit kelimeler kullanarak kendini ifade edebilir. Öğrenicinin eğitiminde geldiği son seviye C2 seviyesidir. Öğrenici bu seviyede karmaşık cümle yapılarını, gramerleri kullanabilir olmalıdır. Öğrenicinin C1-C2 seviyelerinde olmasına rağmen kullandığı kelime ve gramer yapıları A1-A2 seviyelerinin büyük çoğunluğunu kaplıyorsa öğrenicinin temel Türkçe batağı içerisinde olduğu söylenebilir (Göz,2022: 50).

Yazma becerisi öğrenicilerin uyruklarına göre değişimler göstermektedir. Öğrenciler genellikle kendi dillerinde bulunmayan harflerin yazımında ve kullanımında hatalar yapmaktadır. Ana dili İngilizce olan öğrencilerin ‘ı’ harfi yerine sürekli ‘i’ harfi kullanmaları buna bir örnektir.

Yazma becerisi a1 seviyesinde, kendini tanıtma, aile tanıtma, bir gününü anlatma etkinlikleriyle başlar. Seviye ilerledikçe yazma becerisine ayrılan etkinliklerinde artığı görülmektedir.

Yazma becerisi anlık gelişen bir beceri değildir. Dinleme becerisi ve konuşma becerisi anlık becerilerdir. Yazma becerisinde yazılan yazılar sonradan değiştirilip düzeltilebilir. Yazma becerisinin kazanılması diğer becerilere göre daha zordur. Uzun bir zaman zarfını kapsar (Tiryaki, 2013: 42).

2.5.4.Okuma Becerisi

Okuma becerisi anlama içinde değerlendirilen dil becerisidir. Okuma becerisinin kazanılması hem yabancı dil olarak Türkçe öğrenen hem de ana dili öğretiminde kullanılan bir beceridir. Okuma alışkanlığı ilkokul birinci sınıftan itibaren verilmeye başlanmaktadır. Okuma becerisi seviyelere göre kolaydan zora doğru ilerlemektedir.

Okuma, yazılmış olan herhangi bir metni anlama ve yorumlayabilme işidir. Hem algılama hem de düşmeyi içerisinde barındırması sebebiyle oldukça karmaşık bir yapıya sahiptir (Günay,2007).

Metinler okuma becerisinde kullanılan kaynaklardır. Kullanılacak olan metinler hem yabancı dil olarak Türkçe öğretimden de hem de Türk öğrencilerde seviyelere uygun olarak seçilmelidir. Okutulacak olan metinler seviyelere uygun olarak hazırlanmalı kelime dağarcığı ona göre seçilmelidir.

2.6.Kültür Nedir

Kültür bir milletin bir toplumun eskiden günümüze kadar getirdiği ve geleceğe taşıyıp diğer kuşaklara aktaracağı bir olgudur. Her milletin kendine özgü bir yaşam biçimi vardır. Bu da her milletin kendine özgü bir kültürünün alışkanlığının olduğunu göstermektedir.

Kültür kelimesi Latince kökenli olup inşa etmek, süslemek anlamlarına gelir. Maddi ve manevi bütün değerler kültür kapsamı içerisinde değerlendirilir. İnsanlar kültürün taşıyıcısıdır.

2.6.1.Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı

Kişiler diğer insanlarla iletişim kurmak için dile ihtiyaç duyarlar. Dil bir kimsenin kendini ifade edebilmek, duygu ve düşüncelerini karşısındakilere aktarabilmek için kullandığı bir vasıtadır.

Yabancı uyruklu öğrenicilere Türkçe öğretilirken birçok materyal ve kaynak kullanılmaktadır. Öğretim gerçekleştirilirken üzerinde dikkatle durulması gereken konulardan biri de kültür aktarımıdır. Dil öğretimi aynı zamanda kültür öğretimini de beraberinde getirir (Zeyrek,2020:166).

Her milletin kendine has gelenek ve görenekleri vardır. Bu gelenek ve göreneklerin oluşmasında uzun yıllar rol alır. Nesilden nesile aktarılmasında ise insanların büyük bir rolü vardır.

Kültür maddi veya manevi olarak bir milletin bütün özelliklerini taşır. Dilin ilerleyebilmesi için kültüre ihtiyacı olduğu gibi kültürün aktarılması içinde dile ihtiyaç vardır. Birlikte sistematik bir şekilde ilerlerler (Miçooğulları,2020: 43).

Bir dili konuşmak ve yazmak o dili bildiğimizi gösteren başat faktörlerdendir. Fakat sadece konuşmak ve yazmak yeterli değildir. Dil grameri, yazımı ve anlatımıyla bir bütündür.

Öğrenici doğru anlaşılmak için hangi sözcüğün nerede kullanılacağını bilmelidir. Bazı sözcükler içinde bulundukları bağlama göre anlam kazanır. Bir sözcüğün nerede hangi anlamda

kullanılacağını bilmek için o toplumun kültürünü bilmek gerekmektedir. Bu öğreniciye kolaylık sağlayacaktır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmek, gramer bilmek veya sadece kelime bilmek değildir. Türkçe mecazlarla örülü bir dildir. Kelimeler kullanımına ve birleştiği diğer kelimelerle çok farklı anlamlar kazanabilir. Türkçe konuşan ve Türkçe bildiğini düşünen bir kişi deyim ve atasözlerini anlamlandırmakta zorluk çekebilir bunun en temel sebebi birleşen kelimelerin gerçek anlamları dışında kullanılıyor olmasıdır.

Öğrenilmek istenilen dille mecazlar ve atasözleriyle karşılaşan ve bunları anlayamayan öğrencilerde motivasyon bozukluğu ortaya çıkacaktır. Fakat dil öğrenicisi, öğrendiği milletin kültürünü öğrenirse kullanılan mecazları anlamlandırması daha kolay olacaktır. Bu durum öğrenici de hem öğrenme isteği hem de öz güven meydana getirecektir (Özet, A,T. 2019: 55).

Avrupa Ortak Başvuru Metninde de kültür aktarımı üzerinde durulmuş ve kültür aktarımın dil öğretimiyle birlikte yapılması gerektiği bilgisi yer almıştır. Avrupa Ortak Başvuru Metninde, öğrenicilere öğretilmesi gereken kültür unsurları ayrı başlıklar altında verilmiştir. Bu değerler şu şekildedir:

1.Günlük Yaşam

- Yiyecek, içecek, yemek zamanları, sofra adabı
- Resmî tatiller, çalışma zamanları
- Boş zaman etkinlikleri, hobiler, okuma alışkanlıkları, yaygın sporlar

2.Yaşam Koşulları

- Yaşam standartları
- Ev koşulları
- Sosyo-ekonomik durum

3.Kişilerarası İlişkiler

- Sınıfsal yapı ve sınıflar arası ilişkiler
- Kadın erkek ilişkileri
- Aile yapıları ve ilişkileri, kuşaklararası ilişkiler
- Politik ve dinsel gruplar arası ilişkiler

4.Değerler, İnançlar, Davranışlar

- Sosyal sınıf
- Çalışma toplulukları
- Gelir düzeyi
- Gelenekler
- Sanat, müzik vb.

5.Beden Dili

6.Sosyal Gelenekler

- Dakiklik
- Hediyeler
- Elbiseler
- Yasaklar, kurallar vb.

7.Âdet Olmuş Davranışlar

- Dini kurallara dayalı davranışlar
- Doğum evlilik gelenekleri
- Festivaller, törenler, kutlamalar (Bölükbaş ve Keskin, 2010: 227).

  Sınıf içinde öğretilen bu başlıklar öğrenicin içinde bulunduğu toplumu anlamasına ve uyum sağlamasına yardımcı olacaktır.

2.6.2.Atasözleri ve Deyimler

Atasözleri uzun yıllar boyunca atalar tarafından yaşanmış veya denenmiş gerçeklik temeli olan belli sözlerdir. Bazı kalıplar içerisinde gelişen öğüt veren insanları bilgilendiren sözlerdir (Karahan, 166).

Aksan, atasözleri için; bir milletin bilgeliğini, tecrübelerini, insanlara ve çevreye bakışını, konuşma biçimini gösteren asırlar boyu yaşayan ve aktarılabilen sözler olarak tanımlamıştır (Bilgin,2006: 63).

Atasözleri uzun yıllar önce yaşamış olan atalarımızın deneme ve yanılmalarına dayanan olayların bir kalıba sokularak herkes tarafından kabul görmüş hâlidir. Akıllıca düşünülmüştür. Öğüt ve bilgi verir (Aksoy,1997: 16).

Deyimler atasözleri kadar kalıplaşmış olan alışılagelmiş dikkat çekici sözlerdir. Deyimlerin yerinin değiştirilmesi, içinde bulunan sözcüklerin değiştirilmesi mümkün değildir (Karahan,166).

Atasözleri hem nazım hem nesir şeklinde yazılmıştır. Amacı edinilmiş bilgilerden tecrübelerden yola çıkarak gençlere yol göstermektir. İçinde birçok söz sanatı barındırır. Her milletin kendine ait atasözü vardır (Elçin,1986).

- Genellikle ahlak, folklor, bilim, tarih, edebiyat, felsefe gibi çeşitli konularda söylenilmiştir. Atasözleri söylendiği milleti yansıtması bakımından ayna görevi görür (Akpınar,2010: 29).

Atasözlerinin belli başlı özellikleri:

- Atasözleri kalıplaşmış sözlerdir.
- Atasözleri kısa ve özlüdür. Az sözcükle çok şey anlatılır.
- Çoğu bir, iki cümlelidir.
- Daha çok geniş zaman ve emir kipi kullanılır. Emir kipi olanlarda öğüt belirgindir.

- Her atasözü bir genel kural, bir düstur niteliğindedir.
- Atasözlerimizin çoğunda mecazlı anlatım vardır; ancak sadece gerçek anlamını düşündüren mecazsız atasözlerimiz de vardır.
- Atasözlerinde ustaca bir üslûp, büyüleyici ve inandırıcı bir anlatım özelliği vardır (Akpınar,2010: 29).

Atasözleri içerisinde bazılarının zıttı olduğunu görürüz bu durum zaman içinde deneyimlerde sosyal hayatta meydana gelen değişimleri göstermektedir. Atasözleri bir kişi tarafından ortaya atılmıştır fakat daha sonra üzerinde oynamalar yapılarak herkes tarafından kabul görecek hale getirilmiştir.

Deyimler herhangi bir durumu dikkat çekici bir üslup ile anlatan genellikle gerçek anlamdan uzaklaşarak mecaz anlama yakınlaşmış sözcük topluluklarıdır (Aksoy,1993: 23).

Kural olarak benimsenmiş yargılar değildir. Milletin hepsini ilgilendiren bir olay veya durum barındırmaz içerisinde. Kişilere ve durumlara özel olarak söylenilmiştir. Atasözleri ve deyimler genellikle karıştırılmaktadır. Kullanım işlevi göz önünde tutularak deyim ve atasözleri ayrılabilirken bazı deyimler hem deyim olma özelliği hem de atasözü olma özelliğini göstermektedir. Deyimler her bölge ve millette aynı olmak zorunda değildir. Farklı kelime ve farklı sıra ile de kurulabilir (Akpınar,2010: 40).

2.7.Nasrettin Hoca

Nasrettin hoca hakkında yapılan birçok araştırma vardır. Kaynaklara göre Nasrettin Hoca, Eskişehir'in Sivrihisar kasabasına bağlı Hortu Köyünde doğmuştur. Babasının adı Abdullah, annesinin adı Sıdıka'dır (Gürçay,2022:2). Babası köyün imamıdır. Kaynaklara göre Nasrettin Hoca'nın iki eşi, iki kızı ve bir oğlu olduğu bilinmektedir. Eşlerinden biri Akşehirli diğeri ise Sivrihisarlıdır.

Nasrettin Hoca'nın doğumu ve ölümü ile ilgili olarak kesin bilgilerin olmamasıyla beraber 1208-1284 yılları arasında yaşadığı düşünülmektedir. İlk eğitimini imam olarak çalışan babasından almıştır. Daha sonra ise devrin önde gelen âlimlerinden dersler almıştır.

Nasrettin hocanın birçok iş yaptığı bilinmektedir, bunlardan bazılar: vaizlik, kadılık, müezzinlik, kâtipliktir. Para karşılığı bulunduğu köyün halkına dini ders verme de bunların arasındadır.

Nasrettin Hoca yıllardan beri anlatılagelen fıkralarıyla Türk milletinin gönlünü kazanmıştır. Latifeli, eleştirici, öğüt verici halk filozofudur (Akar,1986: 28).

İnsanların aklına gelemeyecek bir bakış açısıyla çevreye ve olaylara bakan Nasrettin Hoca'nın verdiği cevaplarda mizah ve akıl ön planda yer alır. Nasrettin Hoca fıkralarında, sade bir vatandaş olarak toplumda gördüğü eksikleri, yanlışları eleştirmiştir. Hoca'nın değeri başına gelen olaylarla değil de halkın bu olayları nükteli bir şekilde anlatmasıyla anlaşılmıştır (Akşehir Belediyesi,2001).

Saim Sakaoğlu, Nasrettin Hoca için; "Eskilerin şamanı, dünün Dede Korkut'u, günümüzün sayılan bir kişisi" ifadelerini kullanmıştır (Sakaoğlu,2013: 80).

2.7.1.Nasrettin Hoca Fıkralarının Kültür Aktarımında Kullanılması

Türk halk kültüründe önemli bir rol oynayan Nasreddin Hoca, fıkralarıyla gencinden yaşlısına kadar bilinen bir karakterdir. Hatta Uluslararası kutlamalar şeklinde de anılmaktadır.

“Onun hikmet ve hisse dolu fıkraları, yıkılış ve devriliş devrinin tozları, dumanları arasında bunalanlara ümit ve neşe veren bir şimşek olmuştur.” (Konyalı, 2001: 169).

Nasrettin Hocanın fıkralarına baktığımız zaman birçok kültürel unsura rastlamaktayız. Bu unsurlar günümüzde çok yer almasa da Nasrettin hocanın fıkraları için temel bir varlık oluşturmaktadır. Kandil, kılıç, semer, heybe, ibrik, sarık, şalvar, çarık gibi daha pek çok sayabileceğimiz unsurlar vardır.

Günümüzde bu unsurlar açısından incelediğimizde kültürümüzün birçok açıdan farklı bir kalıba girdiğini görmekteyiz. Örneğin şalvar artık köy insanına has bir giyecek olmuşken şehir insanı daha çok pantolon, etek giymektedir.

Nasrettin hoca fıkralarının günümüze kadar gelmesinin bir diğer sebebi de sosyal hayata dair mesajlar içermesidir. Birçok insan açısından bu fıkralar komedi amaçlı yazılmış veya anlatılmış gibi görünse de aslında Nasrettin Hoca bu anlatılarla daha çok devrin yöneticileri olsun, toplumda yaşanan bir aksaklık olsun bunlara dikkat çekmiştir. Türk aile birliğinin, birey ilişkisi ve davranışlarının kültürel bağlama göre değerlendiği görülmüştür. Hocanın fıkraları ve kişiliği de buna göre şekil almıştır.

Toplumsal hafızanın önemli ögelerinden olan Nasrettin Hoca fıkraları kimlik-ulus terimleriyle somut bir alan oluşturmaktadır. İlhan Başgöz, Nasreddin Hoca’yı Türk halkının yarattığı kadar, Türk halkını da Nasreddin Hoca’nın yarattığını, duygu ve düşünce dünyamızın biçimlenmesinde onun katkısının küçümsenmeyecek derecede olduğunu ifade eder (1986, s. 139:140).

Bunlardan yola çıkıldığında toplumun sosyal değer unsurlarıyla yetişen ve bunu yansıtabilen bir fıkra anlatı tipi günümüze kadar gelmiş ve yüzyıllar içinde bir anlatı tarzı olmuştur. Burada kültürel unsurların edebi eserler açısından ne kadar anlam ifade ettiği anlaşılmaktadır. Aynı şekilde Nasrettin Hoca fıkraları da kültürel ve edebi anlamda ayrıcalıklı bir konumda

bulunmaktadır. Geleneksel bir anlatı olarak ifade edilen fıkraların "günümüzde halen yaşıyor olabilmeleri, bugünkü duyuş, düşünüş, anlayış biçimimiz içinde, bizler için geçerli anlamlar barındırmasıyla, doğrudan veya dolaylı olarak, bize bizler hakkında bir şeyler anlatabilme yeteneğiyle açıklanabilir." (Şimşek, 2009, s.826).

Bir başka ifade ile yüzyıllar öncesinden günümüze kadar yaşama kudreti bulunan bu fıkraları, "kolektif kimliğimizin izlerini bulabileceğimiz bir havuz olarak" (Şimşek, 2009, s.826) görmek mümkündür.

Nasrettin Hoca Türk toplum yaşayışının gelenek görenek adetler açısından kimi zaman tersine çevirerek detaylı bir bilgelikle beraber kültürün yol göstergesini çizmiştir.

Her ailede yaşanılabilen olumsuz aksaklıklar yani fakirlik, geçimsizlik gibi unsurların fıkra anlatılarına geçtiğini görmekteyiz. Buradan ise Türk aile yapısının birçok olumsuz durumları defederek aile birliğini bozmadan genç ve sağlıklı bir dinamik oluşturduğunun da ipuçlarını yakalayabiliriz.

Sonuç olarak toplumsal hafızayı oluşturan kültürel yapı farklı edebi eserlerde olduğu üzere Nasrettin Hoca fıkralarına da yansımıştır. Toplum içindeki bazı kalıpları Hoca'nın zaman zaman bozduğunu da görmekteyiz. Ortaya konulan anlatılar sayesinde Türk aile yapısının ipuçlarını da almaktayız.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

4.Nasrettin Hoca Fıkraları

Çalışmanın bu bölümünde hazırlanan Nasrettin Hoca fıkralarına ve bu fıkraların beraberindeki etkinlik çalışmalarına yer verilmektedir. Toplamda yirmi(29) Nasrettin Hoca fıkrasına ve etkinliklerine yer verilmiştir. Nasrettin Hoca Fıkraları şu şekildedir;

- Parayı Veren Düdüğü Çalar
- Damdan Düşenin Halinden Damdan Düşen Anlar
- Ye Kürküm Ye
- Allah'ın Rahmeti
- Eşeğe Kim Binecek
- Tavşanın Suyunun Suyu
- Hasta Ziyareti
- Katır Nereye Götürürse
- İpe Serilen Un
- Bu Adam Dediğini Yapar
- Hınk Demenin Bedeli
- Marifet Cübbe ve Kavukta ise Al Sen Oku
- Ödeşmiş Olmadık mı?
- Dişisi de Geliyor
- Midem Öyle Her Şeyi Kaldırmıyor
- Sırtıma Binecek Bir Tay Gönderdin
- Sırtımdaki Hırkaya Bile Sahip Çıkar
- Anlaşılan Aynı Soydan Geliyor
- Haydi Şimdi Hayvanın Otunu, Suyunu Ver Bakalım

- Bulun Rüzgârınızı Savurun Harmanınızı
- Cehennemin Dinde
- Çağrılmadığımız Her Düğün
- Beni Dört Beş Milden Isıtan Fener
- Gene Anana Bir Eşeklik Etmişsin
- Şu Bizim Eski Dostlarla Bir Görüşeyim
- Fincancı Katırlarını Ürkütmezsen
- İşte Aldın Hakkını
- O Konuşursa Bu da Düşünür
- Allah Versin
- Bir Karış Yukarıdan Olsun da

3.1 Parayı Veren Düdüğü Çalar

Günlerde bir gün Nasrettin Hoca pazara giderken çocuklar etrafını sarmışlar. Hepsi birer düdük ısmarlamış, ama para veren olmamış.

Hoca çocukların tümüne olumlu cevap vermiş:

“ Peki, olur.” demiş.

Çocuklardan yalnız biri, elindeki parayla, Hoca’ya şunları söylemiş:

“Şu parayla bana bir düdük getirir misin?”

Hoca akşama doğru pazardan dönmüş. Yolunu bekleyen çocuklar hemen Nasrettin Hoca’nın etrafını sararak düdüklerini istemişler.

Nasrettin Hoca, cebinden bir düdük çıkarıp kendisine para veren çocuğa uzatmış.

Ötekileri bağırmaya başlamışlar:

“Ya bizim düdükler nerede?”

Nasrettin Hoca’nın cevabı kısa ve anlamlı olmuş:

“ Parayı veren düdüğü çalar.”

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Pazar		
Düdük		
Sarmak		
Bağırmak		
Dönmek		
Ismarlamak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Bağırmak=

Ismarlamak =

Söylemek=

Anlamlı=

Tüm ×

4.Ödev: *"Şu parayla bana bir düdük getirir misin?"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"çalmak"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

Gitarını çalarak etraftakileri eğlendirdi:

Kimseye fark ettirmeden gitarı çalıp gitti:

6.Ödev: *Parayı veren düdüğü çalar* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız nasıl bir cevap verirdiniz?

8.Ödev: Nasrettin Hoca kaç kişiye düdük almıştır? Nedenini açıklayınız.

9.Ödev: Sizin ülkenizde *parayı veren düdüğü çalar* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

10.Ödev: *Parayı veren düdüğü çalar* deyiminden yola çıkarak siz de bir diyalog oluşturunuz.

11.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Çocuklar, pazarda Nasrettin Hocanın etrafını sarmıştır.( )

2)Nasrettin Hoca çocukların hepsine düdük alamayacağını söylemiş.( )

3)Çocuklar Nasrettin Hoca'ya düdüklerin parasını akşam vermişler.( )

4)Nasrettin Hoca, para veren çocukların düdüğü çalmasına izin vermiş.( )

5)Düdük çalmak bir Nasrettin Hoca geleneğidir.( )

3.2 Damdan Düşenin Hâlinden Damdan Düşen Anlar

Hoca evinin damında çalışırken, olacak bu ya, aşağı bir çukurun içine düşüverir.

Haberi duyan komşuları sık sık, “Hocam, geçmiş olsun damdan düşmüşsün, çok üzüldük.” derler ve ardından soru üstüne soru sorarlar, temennilerde bulunurlar:

“Nasıl oldu?” “Neden dikkat etmedin?” “Bir daha dikkatli ol…”

Sorular, konuşmalar uzadıkça, Hoca’nın da canı sıkılmaya başlar.

Düşünür, taşınır ve bunların hepsini birden susturmak için komşularına:

“Komşular, sizin içinizde damdan düşeniniz var mı?” deyince, misafirler hep bir ağızdan “Yok…” diye cevap verir.

Bu defa Hoca; “Öyleyse boşuna konuşmayın, benim hâlimden ancak damdan düşen anlar!” der. Hoca’nın bu sözü üzerine bütün komşuları tek tek evden dağılmaya başlar.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Düşmek		
Düşünmek		
Dam		
Hâl		
Üzülmek		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Tek×

Soru=

Aşağı×

Sıkılmak=

Düşmek×

Boş×

Çukur×

Seyrek×

4.Ödev:"*Hocam, geçmiş olsun damdan düşmüşsün, çok üzüldük."* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen düşünüp, taşınmak sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

Ailesi ile birlikte düşünüp yeni bir eve taşınmaya karar verdi:

Sen bu konuyu iyice düşün taşın sonra karar ver:

6.Ödev: "*Damdan düşenin halinden damdan düşen anlar"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız nasıl bir cevap verirdiniz?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"damdan düşenin halinden damdan düşen anlar"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9. Ödev: *"Damdan düşenin halinden damdan düşen anlar"* deyiminden yola çıkarak siz de bir diyalog oluşturunuz.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca, evinde çalışırken dama düşmüştür.( )

2)Komşuları Nasrettin Hoca'ya sürekli soru sormuşlardır.( )

3)Nasrettin Hoca daha öncede damdan düştüğü için komşuları '*dikkatli ol'* demiştir.( )

4)Nasrettin Hoca bütün komşularına tek bir cevap verme peşindedir.( )

5)Sadece damdan düşen insanlar, Nasrettin Hoca'yı anlayabilmektedir.( )

3.3Ye Kürküm Ye

Bir gün Akşehir'in ileri gelen beyleri Nasrettin Hoca'yı yemeğe çağırırlar. Karnı kurt gibi aç olan Nasrettin Hoca daveti hemen kabul eder ve davetin verildiği eve gider. Hoca davete günlük kıyafetleri ile katılır. Bu yüzden olsa gerek ki ne hoş geldin ne sefa getirdin diyen vardır. Herkes, allı pullu kıyafetli kişilere el pençe durur, Nasrettin Hoca'yı önemseyen olmaz. Bunun üzerine Hoca, bir koşu evine giderek sandıktaki işlemeli kürkünü giyip, yemeğin verildiği yere geri döner. Az evvel hoş geldin bile demeyenler, bu sefer önünde yerlere kadar eğilirler Hoca'yı yere göğe sığdıramayıp başköşeye oturturlar. Kuzunun en hasını önüne koyarlar. Herkes Hoca'nın yemeğe başlamasını beklerken Hoca, bir taraftan kürkünün kolunu sofrada sallamaya, bir taraftan da "Ye kürküm ye, ye kürküm ye!" demeye başlar. Bunun üzerine misafirlerden biri:

"İlahi Hoca, kürkün yemek yediğini kim görmüş?" der. Hoca taşı gediğine koymakta gecikmez: "Kürksüz adamdan sayılmadık… İtibarı o gördü, yemeği de o yesin."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Davet etmek		
Sandık		
Has		
Gedik		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Çağırmak=

Davet etmek=

Evvel×

Açmak×

Hoş=

4.Ödev: *"Hoca, bir koşu evine giderek, sandıktaki işlemeli kürkünü giyip yemeğin verildiği yere geri döner"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "taşı gediğine koymak" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Arkadaşının suçlamalarını dinledikten sonra taşı gediğine koydu.

2)Duvardan yere düşen taşı gediğine koydu.

6.Ödev:"*Yere göğe sığdıramamak "* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz ev sahibinin yerinde olsanız, Nasrettin Hoca'ya nasıl bir cevap verirdiniz?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"kurt gibi acıkmak"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev:*“Ye kürküm ye ” sözünden* yola çıkarak siz de bir diyalog oluşturunuz.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Akşehir’e yeni gelen bir Bey davet vermektedir.( )

2)Nasrettin Hoca ilgi görmek için kıyafet değiştirmiştir.( )

3)Misafirler kurt gibi aç olduğu için Nasrettin Hoca’yı beklemeden yemeği yemişlerdir.( )

4)Misafirler günlük kıyafetlerle yenilen yemeği beğenmemişler.( )

5)Nasrettin Hoca’ya hoş geldin denilmemesinin üzerine Hoca bir daha gelmemek üzere evi terk etmiştir.( )

6)Önemli olan insanların kıyafetleridir.( )

3.4 Allah'ın Rahmeti

Günlerden bir gün, yağmur bardaktan boşanırcasına yağmaktadır. Sokaktaki insanlar sağa sola kaçışıp kendilerine saklanacak bir dam aramaktadırlar. Nasrettin Hoca da evinde, pencerenin önüne oturmuş, insanların telaşını seyretmektedir. İçinden de bu havada dışarıda olmadığı için şükretmektedir. Zira bu havada dışarıda kalma fikri Hoca'nın tüylerini diken diken eder.

Bir ara komşusunun ıslanmamak için koştuğunu görünce aklına bir muziplik gelir, derhâl komşusuna seslenir:

"Komşu acele işe şeytan karışır, niye Allah'ın rahmetinden kaçmak için acele ediyorsun? Sözüm ona bir de okumuş adam olacaksın!"

Komşusu, Nasrettin Hoca'yı görünce utanır 'yağmurdan kaçarken doluya tutulduk' diye düşünüp ıslanmak pahasına da olsa koşmaktan vazgeçip yürümeye başlar.

Birkaç gün sonra Nasrettin hoca da yağmura tutulur, iyiden iyiye ıslanacaktır. Önce adımlarını sıklaştırır, biraz sonra da koşmaya başlar. Tam komşusunun evine yaklaşır ki açılan pencereden bir ses Hoca'yı uyarmaktadır:

"Hocam niye koşuyorsun! Hani Allah'ın rahmetinden kaçılmazdı! Ne oldu sana?"

Hoca, komşusuna verdiği öğüdü çoktan unutmuştur. Başından aşağı kaynar sular dökülmüş gibi hissetse de elbet bir kurnazlık düşünür.

"Ne biçim söz o öyle? Ben yağmurdan kaçmıyorum ki… Allah'ın rahmetini çiğnemekten korktuğum için koşuyorum." diye cevap verir.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Yağmur		
Öğüt		
Telaşlanmak		
Utanmak		
Komşu		
Kaynar		
Kurnaz		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Saklanmak=

Boş×

Muziplik=

Vazgeçmek=

Islak×

Fikir=

Derhâl=

Unutmak×

4.Ödev: "*Allah'ın rahmetini çiğnemekten korktuğum için koşuyorum.*" cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "başından aşağı kaynar sular dökülmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Küçük çocuğun başında aşağı kaynar sular dökülmüş, her yeri yara içinde.

2)Öğretmeninin verdiği ödevi okulda hatırlayınca başından aşağı kaynar sular döküldü.

6.Ödev: "*Yağmurdan kaçarken doluya tutulmak*" deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın komşusu olsanız Hoca'ya nasıl bir cevap verirdiniz?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"acele işe şeytan karışır"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Bardaktan boşanırcasına" sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)İnsanlar bardakla yağmuru boşaltmaktadırlar.( )

2)Nasrettin Hoca, telaşla pencerenin önüne oturur ve insanları izler.( )

3)Nasrettin Hoca, komşusuna küçük bir kurnazlık yapmak istemiştir.( )

4)Komşusu, Nasrettin Hoca sayesinde ıslanmaktan kurtulmuştur.( )

5)Nasrettin Hoca komşusunun uyarısı üzerine yavaşlar ve kaçmaktan vazgeçer.( )

6)Nasrettin Hoca'nın başından aşağı kaynar su dökülmüştür.( )

3.5 Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir kendi yayan devan eder. Biraz sonra karşılarına çıkan adam, bir eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:
"Hey gidi zamane gençleri… Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken oğul da utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hoca'ya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin işte gidiyorsun bu fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın?" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonra da oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans bu ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu sefer de yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır…"

"Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor. " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir:

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Âlim		
Salınmak		
Rahat		
Taban		
Binmek		
Acımak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste=

Ön×

İşitmek=

Laf=

El=

Sıska=

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2)Karşından birdenbire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı*" kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.( )

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.( )

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( )

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( )

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( )

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( )

3.6 Tavşanın Suyunun Suyu

Yakın köylerden birinde oturan ahbabı, bir güz zamanı Hoca'ya yatıya gelir. Konuğun eli de boş değildir. Hoca'ya bir tavşan hediye eder. Nasrettin Hoca elinden geleni yapar ve konuğu güzel bir şekilde ağırlar. Ertesi hafta tanımadığı bir adam Hoca'nın evine gelir ve tanrı misafiri olmak ister.

" Hoca efendi, ben geçen hafta sana tavşan getiren efendinin komşusuyum." diye izah eder.

Bunun üzerine hoca misafiri eve alır ve ona, hediye edilen tavşandan hazırladığı çorbayı ikram eder.

" Buyur, afiyetle iç. Bu çorbayı, senin köylünün getirdiği tavşanın suyundan yaptı bizim hatun".

Tam aradan bir hafta geçer yine aynı köyden iki adam çıkıp gelirler.

"Biz o tavşanı getiren adamın köyündeniz." derler Hoca misafir perverdir, onları da içeriye alır.

"Buyurun, bu çorbayı, o tavşanının suyunun suyundan pişirdi bizim hanım." der Nasrettin Hoca.

Köylü, tavşanı getireli dört hafta olmuştur ve her hafta Nasrettin Hoca'ya misafir gelmiştir. Dördüncü haftanın sonunda yine birkaç kişi birden gelince Nasrettin Hoca sinirinden deliye döner. Köylülere bir ders vermek ister. Misafirleri içeri alır sofraya buyur eder. Önlerine bir tas sıcak su koyar. Kaşıklara sarılan köylüler içtiklerinin sıcak su olduğunu anlayınca lâl olmuş gibi kalırlar.

"Hoca Efendi, bu tastaki de ne?" diye sorarlar. Hoca tam fırsatını bulmuştur, verir veriştirir:

"Ulan köftehorlar, bir hemşeriniz dört hafta önce bir tavşan getirdi ondan sonra her hafta birileri gelip konuk oldu. Artık tavşan mavşan kalmadı. Bu, o tavşanın suyunun suyunun suyudur. Varın köye haber verin." der.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Ahbap		
Konuk		
Hediye		
Lâl		
Tas		
İzah		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Misafir =

Getirmek ×

Varmak =

Hemşeri=

Demek =

Güz =

4.Ödev: *"Misafirleri içeri alır, sofraya buyur eder*." cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"sarılmak*" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Yeni bulduğu işe dört elle sarıldı.

2)Köyden gelen babaannesine koşarak sarıldı.

6.Ödev: "*Tanrı misafiri"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız ne yapardınız? Sizin kültürünüzde misafir nasıl ağırlanır?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"deliye dönmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: Ülkenizin en sevilen çorbası nedir? Türk yemekleri ve ülkenizin yemeklerini karşılaştıran bir yazı yazınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca ve misafiri aynı köylülerdir.( )

2)Konuğun getirdiği tavşan çok ağırdır.( )

3)Nasrettin Hoca, misafiri için tavşan pişirtmiştir.( )

4)Gelen misafirlerin hepsi aynı köylüdür.( )

5) Tavşanın eti bitmek bilmemiştir.( )

6)Hoca, her gelen misafire tavşan eti ikram etmiştir.( )

3.7 Katır Nereye Götürürse

Hoca bir gün, bir katır satın alır. Ama katır çok huysuzdur. Sanki garezi varmış gibi Hoca'ya kök sokturur. Pazara gitmek isteyen Nasrettin Hoca katıra nasıl bineceğini kara kara düşünmeye başlar ve uzun uğraşlar sonunda katırın üstüne binebilir.

Ancak hayvanı tut tutabilirsen, ne mümkün. Katır yokuş aşağı koşmaya başlar. Zavallı Hoca, gaddar katırın üzerinde bir o yana bir bu yana savrulup durur. Durumu gören meraklı ve gaflet içindeki bir yakını Hocaya sorar:

"Hey, Hocam acele acele nereye böyle?"

Arkadaşının dediklerini yarım yamalak anlayan Hoca, başlar bağırmaya:

"Vallahi ben de bilmiyorum, katır nereye götürürse ben oraya gidiyorum."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Huysuz		
Katır		
Hindi		
Acele		
Merak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Düşünmek =

Garez=

Gaddar =

Binmek×

Tutmak ×

Bağırmak =

Gaflet=

Üst ×

Uğraş=

4.Ödev: *"Ancak hayvanı tut tutabilirsen, ne mümkün"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "savrulmak" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Bilmediği bir şehirde yaprak gibi savrulup gitti.

2)Esen rüzgârın etkisiyle ağaçtaki yapraklar savrulup gitti.

6.Ödev:"*Kara kara düşünmek*" deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Sizce, Nasrettin Hoca acele acele nereye gidiyor olabilir?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"katır gibi inat"* sözcüğü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: Öğrendiğiniz hayvanları ve hayvanlara ait özellikleri yazınız?

Örnek:

1)Katır: inatçı 5) 9)

2)Tilki: kurnaz 6) 10)

3)Karınca: çalışkan 7) 11)

4) 8) 12)

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca bir gün, birkaç katır almıştır.( )

2)Nasrettin Hoca katırını huysuz olduğu için sevmemektedir.( )

3)Katır bulunduğu yerden bir adım bile atmaz.( )

4)Nasrettin Hoca pazara, katırı satmak için gitmek istemektedir.

5)Nasrettin Hoca, katırın istediği yere gitmektedir.( )

6)Katır çok hızlıdır.( )

3.8 Hasta Ziyareti

İnsanlık hali bu, Hoca bir gün hastalanıverir. Yatak döşek yatar. Bunu duyan komşuları durur mu hiç.

Bir rivayete göre atalar, komşu komşunun külüne muhtaçtır demiş bunu bilen komşular da toplanıp Hoca'nın evine hasta ziyaretine gitmişler. Evvela bir komşusu söze başlamış:

"Geçmiş olsun Hocam."

"İnşallah tez zamanda atlatıp sağlığına kavuşursun Hocam."

"Allah beterinden korusun Hocam."

"Allah dert verip dermansız bırakmasın Hocam." gibi geçmiş olsun sözleri söylerken başlarlar koyu bir sohbet etmeye. Sözü uzatırlar da uzatırlar. Komşuları çok çenesi düşük insanlardır. Bu duruma Hoca'nın canı sıkılır kaygılanmaya başlar vaziyeti gittikçe kötüleşir ama yine de bir şey diyemez. Namaz vakti gelince komşuları kalkmaya karar verir. İçlerinden bir tanesi tam kalkacakları sırada Hocaya sorar:

"Hocam, bizlerden bir isteğin, arzun var mıdır?"

Canı zaten sıkkın olan Hocanın bütün aksiliği de üzerindedir, bu soruyu fırsat bilerek başlar konuşmaya:

"Size vasiyetimdir. Siz siz olun sakın hastanın yanında hastayı sıkacak kadar çok oturmayın. Unutmayın ki hasta ziyaretinin kısası makbuldür."

Hoca'nın bu sözleri, komşularına güzel bir ders olmuştur. Bugünden sonra gittikleri hasta ziyaretlerinde gereğinden fazla konuşup kimsenin kafasını ütülememişlerdir.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Vasiyet		
Beter		
Dert		
Fırsat		
Makbul		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Derman=

Muhtaç×

Tez=

İstek=

Evvel×

Vaziyet=

Rivayet=

Aksi×

Kaygı=

4.Ödev: "*Allah dert verip dermansız bırakmasın Hocam"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "kafa ütülemek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Kestikleri koyunun kafasını ütülediler.

2)Bütün gün hiç susmadan kafamı ütüledi.

6.Ödev: "*Komşu komşunun külüne muhtaçtır"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız çok konuşan komşularınızdan kurtulmak için nasıl bir çözüm bulurdunuz?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"hasta ziyaretinin kısası makbuldür"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Allah beterinden saklasın" sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca'nın çok büyük bir derdi vardır.( )

2)Nasrettin Hoca'nın komşuları sessiz sakin insanlardır.( )

3)Hasta ziyaretine eli boş gidilmez.( )

4)Herkes hasta olabilir fakat Hoca hiç hasta olmaz.( )

5)Hasta ziyaretinde çok fazla oturmak ve gürültü yapmak doğru değildir.( )

6)Nasrettin Hoca, her zaman aksi bir insandır.( )

3.9 İpe Serilen Un

Günlerden bir gün komşunun hanımı çamaşırları yıkamış fakat asacak ip bulamamıştır. Adam da soluğu Nasrettin Hoca'nın evinde almış. Nasrettin Hocanın kapısını çalmış komşusu, Hoca'ya:

"Hocam bizim hanım derenin başından çamaşırları bir güzel yıkamış lakin eve gelince bir de ne görsün çamaşır ipi yok. Her yeri didik didik aradık, bulamadık. Ben de senden ödünç çamaşır ipi almak için geldim." der.

Komşusu daha önceden de Hoca'dan bir şeyler istemiş fakat aldıklarını hiçbir zaman geri vermemiştir. Komşusunu cezalandırmak isteyen Nasrettin Hoca:

"Bir dakika komşum, içeriye bir bakıp geleyim." diyerek komşusunun yanından ayrılır. Az sonra suratı düşmüş bir şekilde geri gelir.

"Kusura bakma komşum, ne yazık ki bizim ip boş değil. Hanım ipe un sermiş!"

Bu cevaba önce çok şaşıran açıkgöz komşu, daha sonra kendini toplayarak Hoca'ya çıkışır:

"Hiç öyle şey olur mu Hocam? İpe un serildiği nerede görülmüş?"

Hoca komşusunu alelade bir cevapla kestirip atar:

"Yahu komşum, insanın vermeye gönlü yoksa un da serer saman da…"

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Yıkamak		

İp		
Açıkgöz		
Un		
Alelade		
Çamaşır		
Sermek		
Çıkışmak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Surat=

Gönül=

Düşmek×

Cevap×

Ödünç=

Soluk=

Cezalandırmak×

4. Ödev: *"Bir dakika komşum, içeriye bir bakıp geleyim"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: *İpe un sermek* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

6.Ödev: Siz Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız nasıl bir cevap verirdiniz?

7.Ödev: Nasrettin Hoca, neden ipi komşusuna vermek istememiştir? Açıklayınız.

8.Ödev: Sizin ülkenizde *suratı düşmek* yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Didik didik aramak"* sözünü açıklayınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Günlerden bir gün Nasrettin Hoca'nın karısı çamaşır yıkamış.( )

2)Adam, eve hiç bakmadan soluğu Hoca'nın evinde almıştır. ( )

3)Komşusu, Hoca'dan ipi satın almak istemiştir.( )

4)Nasrettin Hocanın eşi, ipe kuruması için un sermiştir.( )

5)Herkes çamaşırlarını evinde yıkamaktadır.( )

6)Nasrettin Hoca, komşusunun sürekli kendinden bir şey istemesinden çok rahatsız olmaktadır.( )

3.10 Bu Adam Dediğini Yapar

Nasreddin Hoca bir gün cami çıkışında cemaatten birisiyle tanışır. Birbirlerine hâl hatır sorarlar, sohbeti ilerletirler. Hoca, adamın hoşuna gider. Adam;

“Hocam, sen çok hoşuma gittin; bugün akşam bizim fakirhaneye buyur da beraber tuz ile ekmek yiyelim.” der.

Nasrettin Hoca bu adamın çok cömert ve eli açık bir kişi olduğunu düşünerek yemek teklifini kabul eder.

Nasreddin Hoca akşama doğru yemek vakti gelince adamın evine varır ve sohbeti koyulaştırırlar derken sofra kurulur, ortaya da ihtişamlı bir sini konulur. Sininin üzerinde ise tuz ve ekmekten başka hiçbir şey yoktur. Hoca, yemeklerin gelmediğini zannederek sohbeti sürdürünce ev sahibi Hoca’yı sofraya davet eder:

“Hocam, soframıza buyurun.”

Tam sofraya oturdukları sırada, hayatını armut piş ağzıma düş diyerek yaşamış bir dilenci gelip ev sahibinden ekmek istemesin mi. Ev sahibi her ne kadar, “Hadi hadi, Allah versin.” deyip uzaklaştırmak isterse de dilenci bir türlü gitmez. Bu duruma kızan ev sahibi, pencereden kafasını çıkararak dilenciye açar ağzını yumar gözünü:

“Defol git seni arsız, bak şimdi gelirsem, kafanı kırarım!” diye avazı çıktığı kadar bağırır.

Bu sırada nadir yaşadığı bu durum karşısında, tuzu ekmeğe katık etmekte olan Nasreddin Hoca yerinden kalkıp dilencinin yanına gider ve ona efkârlı bir şekilde;

“Aman arkadaş, çabuk buradan kaç; vallahi bak bu adam dediğini yapar, kafanı filan kırar, maazallah.” der.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Cami		
Sohbet		
Hatır		
Fakirhane		
Sini		
Dilenci		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Hâl=

Nadir×

Hoş=

Efkârlı×

Arsız×

Çabuk=

Yakın×

4.Ödev: *"Dilenci gelip ev sahibinden ekmek istemesin mi."* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"eli açık"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ahmet eli açık bir patron sürekli çalışanlarına ikramiye dağıtıyor.

2)Parmağı kırıldığı için bir hafta eli açık bir şekilde sarılı kaldı.

6.Ödev: "*Açtı ağzını yumdu gözünü"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Evinize yemeğe çağırdığınız bir misafire nasıl davranırsınız?

8.Ödev: *"Misafir 10 nasibiyle gelir birini yer dokuzunu bırakır"* sözüyle ne anlatılmak istenmektedir?

9.Ödev: "*Avaz avaz bağırmak/ Avazı çıktığı kadar bağırmak"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

10.Ödev: Hangi tür insanlar için *"eli bol"* ifadesi kullanılır?

11.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca, arkadaşının çok cimri olduğunu bildiği için yemeğe gitmiştir.( )

2)Hoca, yeni tanıştığı adamın davetine icabet etmiştir.( )

3)Dilenci de yemek yemek için gelmiştir.( )

4)Yemek için ortaya çok ihtişamlı bir sini ve yemekler gelir.( )

5)Nasrettin Hoca, dilenciyi sofraya davet eder.( )

6)Nasrettin Hoca, tuz ve ekmek yemiştir.( )

3.11 Hınk Demenin Bedeli

Hoca'nın kadılık yaptığı yıllarda iki kişi birbirinden davacı olur. Bir süre sonra da kendine has kuralları olan ve bu kuralları hiç esnetmeyen Hoca'nın huzuruna gelirler. Hoca'nın;

"Derdiniz nedir, anlatın bakayım." demesi üzerine, adamlardan biri bağırıp çağırarak konuşur:

"Kadı Efendi, bu adamdan davacıyım."

Hoca, adamı sakin olmaya davet eder ve şöyle söyler:

"Önce sakin ol ve derdini anlat da bir dinleyeyim."

"Bu adam ormanda odun keserken ben de onun yanındaydım hep yedekte durdum. O baltayı ağaca her vurduğunda ben de 'hınk' diyerek onun alın teri dökmesine yardımcı oluyordum. Adam ağaçları kesti kesmesine de ben emeğimin karşılığını alamadım. Söyle buna Kadı Efendi, ödesin borcunu."

Hoca adamları iyice süzdükten sonra adamın tam anasının gözü biri olduğunu anlar. Diğer yandan iyi birine benzettiği oduncuya döner:

"Sen bu adamın borcunu niye ödemedin?"

"Aman Kadı Efendi, ben ona hınk mınk de demedim. Sonra hınk demenin bedeli mi olurmuş?"

Hoca her ikisini de dinledikten sonra kendine özgü yöntemle adaleti sağlamaya karar verir.

"Olur olur, bal gibi olur. Şimdi sen bu adama on Akçelik borcunu öde bakalım."

Oduncu şaşırır ama Kadı'ya da bir şey diyemez. Çıkarır on akçeyi Kadı'ya verir. Kadı madeni paraları duvara çarpınca sesler çıkmaya başlar. Bu sırada Hoca'da 'hınk'ların bedelini isteyen adama dönerek; "İşte, aldın hınklarının bedelini, haydi şimdi gidin, aslı astarı olmayan işler için beni uğraştırmayın" der.

“Kadı Efendi, Kadı Efendi! Sen beni aldatıyorsun. İki ses çıkardın, bizim para ne oldu?”

Kadı, parayı oduncuya teslim ederken, öbürüne;

“Uzatma adam! Senin hınklarının bedeli de ancak on akçenin sesiyle ödenir.” der.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Kadı		
Dava		
Davacı		
Akçe		
Borç		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Çarpmak=

Yedek×

Sakin×

Ses=

Esnek×

Asıl=

4.Ödev: *"Önce sakin ol ve derdini anlat da bir dinleyeyim."* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "*süzmek*" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Annem yoğurdu geceden süzüp dolaba koydu.

2)Annem, arkadaşımı baştan aşağı süzdü.

6.Ödev: "*Alın teri*" ve *"aslı astarı olmamak"* sözleri ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız nasıl bir çözüm yolu bulurdunuz?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"anasının gözü"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Adalet nedir?* Adaletsizliğe uğradığınız bir durumu anlatınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin hoca, soruna zekice bir çözüm bulmuştur.( )

2)Adalet doğru sağlanamamıştır.( )

3)Davacının hınk sesiyle, oduncunun paralarının sesinin ederi aynıdır.( )

4)Nasrettin Hoca'nın kuralları bazen değişmektedir.( )

5)Oduncu on akçe borçlu çıkmıştır. ( )

6)Ormanda ağaç kesmenin bedeli on akçedir.( )

3.12 Marifet Cübbe ve Kavukta ise Al Sen Oku

Nasreddin Hoca günün birinde cami avlusunda dostlarıyla sohbet ederken tanımadığı bir adamla karşılaşır. Adamın elinde de bir mektup vardır. Mektubu Hoca'ya uzattıktan sonra;

"Hocam, bu mektubu bir okuyuversen!" der.

Hoca, mektuba şöyle bir bakar, aşağısını yukarısını gözden geçirdikten sonra mektubun Farsça olduğunu anlar ve adama;

"Oğlum ben bu mektubu okuyamadım, sen bunu başkasına okut." der.

Adam bu cevap karşısında:

"Hocam, benim mektubumu niçin okumuyorsun?" diye ısrar edince;

"Evladım, ben Farsça bilmiyorum, onun için okuyamıyorum, ben bu işin erbabı değilim." der.

Arsız adam öfkeyle kalkanın zararla oturacağını nerden bilsin, başlar Hoca'ya bağırmaya:

"Hem üzerinde kavuğun, cübben olacak hem de mektubu okuyamayacaksın böyle hocalık mı olur?" Hoca bu sözlerin karşısında epeyce kızar, fakat konumu gereği sabrını da gösterir. Adam saçma sapan konuşmalarına devam edince, Nasreddin Hoca yerinden kalkar ve bu duruma etken olan kavuk ile cübbeyi çıkararak;

"Be adam ne konuşup duruyorsun, okuyamadım diyorum ya eğer marifet cübbe ve sarıkta ise al sen oku." deyip üzerinden çıkardığı iki emaneti onun önüne koyar.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**

Mektup		
Arsız		
Sarık		
Marifet		
Cübbe		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Epey=

Aşağı×

Hoca=

Zarar=

Etken×

Emanet=

Erbap×

4.Ödev: "***Be adam, ne konuşup duruyorsun, okuyamadım diyorum"*** **cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.**

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "aşağı yukarı" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Aşağı yukarı beş yıldır burada çalışıyorum.

2)Bir aşağı bir yukarı inip çıkmaktan yorgun düştü.

6.Ödev: "*Marifet cübbe ve sarıkta ise al sen oku*" sözü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"öfkeyle kalkan zararla oturur"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Arsız adam*" kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca, Farsça bilmemektedir.( )

2)Adam, Kavuk ve cübbeyi aldıktan sonra mektubu okumuştur.( )

3)Mektup, Nasrettin Hoca için gelmiştir.( )

4)Nasrettin Hoca, mektubu okumamak için inat etmiştir.( )

5)Bir gün Hocanın bir dostu elinde mektup ile gelir. ( )

6)Nasrettin Hoca, Arapça bilmektedir.( )

3.13Ödeşmiş Olmadık mı?

Hoca bir gün şehre un satmaya gider. Akşama doğru işini bitirince hem günün yorgunluğunu atmak hem de una bulanmış kıyafetlerini temizlemek için hamamın yolunu tutar.

İçeriye girince hamam çalışanlarının kendisi ile ilgilenmemesine çok canı sıkılıp darılsa da bunu pek dert etmez. Güzelce yunur yıkanır, üstünü başını temizler, sonra da ücretini öder ve çalışanlara fazlasıyla bahşiş bırakır.

Çalışanlar bu duruma çok şaşırır ve ummadık taş baş yararmış diye düşünürler.

Hoca, bu başından geçenleri unutur mu hiç? Unutmaz… Aradan birkaç gün geçer. Hoca çok temiz ve parlak bir şekilde giyinir kuşanır, yine hamamın yolunu tutar. Kafasında da hamam çalışanlarından geçen gelişindeki ilgisizliğin hesabını sormak vardır.

Hoca'nın güzel kıyafetleri karşısında hamamcılar kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez diye ona hizmet etmek için âdeta yarışırlar. Hatta çıkışta onu kapıya kadar uğurlarlar. Görevliye ücreti ödeyen Hoca, fazla bahşiş yerine çok az bir bahşiş bırakır. Bahşişi gören çalışanlar kendi aralarında homurdanmaya başlarlar:

"Adama bak, kendisine ne güzel hizmet ettik… Hizmetimizin karşılığı bu mu? Bu ne biçim bahşiş?"

Hoca, hamam çalışanlarından daha önceki ilgisizliğin hesabının sormanın tam zamanının geldiğini anlar alçak sesle;

"Yahu, ne bağrışıp duruyorsunuz, geçen hafta üstüm başım un içinde geldiğimde yüzüme bile bakmadınız, fakat ben o zaman size iyi bahşiş verdim, bugün ise siz benim kürküme bakarak iyi hizmet ettiniz. İlkinde ben size iyi bahşiş verdim, şimdi ise tersini yaparak ödeşmiş olmadık mı?" der.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Hamam		
Yunmak		
Görevli		
Ücret		
Parlak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Bağırmak=

İlk×

Hizmet=

İlgi=

Alçak=

Bol×

Darılmak×

Ters×

4.Ödev: *"Güzelce yunur yıkanır, üstünü başını temizler"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2)Karşından gelen annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: *"Ummadık taş baş yarar"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, hamamda çalışan görevlilerin yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Bahşiş"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca, görevlilere hak ettikleri parayı vermiştir.( )

2)Nasrettin Hoca, her iş çıkışı hamama gidip yunur yıkanır.( )

3)Çalışanlar, müşterilere karşı her daim çok ilgilidir.( )

4) Nasrettin Hoca hamama tek başına gitmiştir. ( )

5)Hamam çalışanları kendi çıkarlarına göre hareket etmektedir.( )

6)Hoca pazarda un satmaktadır.( )

3.14 Dişisi de Geliyor

Bir gün köylü ahalisi toplanıp Nasrettin Hoca'ya, Timur'un beslemeleri için köylerine bıraktığı filden yakınmak için gelmişler.

"Hoca! Bu fil köyde ne var ne yok silip süpürüyor. Onu besleyelim derken, biz aç kalacağız. Söyleyelim de bu hayvanı bizden alsınlar."

"Söyleyelim de nasıl söyleyelim?" demiş Hoca.

Başlar öne düşmüş, boyunlar bükülmüş, mırın kırın derken, köylülerin neden toplanıp Hoca'ya geldikleri anlaşılmış:

"Bunu Timur'a ancak sen söylersin diye düşünmüştük de…"

Söylersin, söylemezsin, sonunda Hoca çaresiz işi üstlenmek zorunda kalmış. Ama bir koşulla…

"Böyle topluca gideceğiz," demiş "Siz arkamda duracaksınız. Dileğinizi ben Timur'a bildireceğim."

Hep birlikte yola çıkmışlar. Hoca önde, köylüler arkasında, Timur'un çadırına vardıklarında topluluk biraz küçülmüş, ama gene de iyi kötü bir toplulukmuş.

Hoca'nın çadıra girdiğini gören Timur niye geldiğini, ne istediğini sormuş.

"Sultanım! Köylü kullarınız…"diye söze başlayan Hoca arkasındaki topluluğu eliyle işaret etmek üzere dönünce bir de bakmış ki hiç kimse yok… Timur'un karşısında tek başına… Sözü baştan alıp sürdürmüş:

"Sultanım! Köylü kullarınız dileklerini iletmem için bendenizi seçtiler. Fillerinizden birini besleme onurunu kendilerine verdiğiniz için çok mesutlar. Size müteşekkir olduklarını

söylüyorlar. Ama hayvan gurbet elde yanında dişisi olmadan pek sıkılıyormuş. Dilekleri köylerine bir de dişi fil göndermeniz.”

Timur getirdiği bu olumlu havadis için elçiye armağanlar verilmesini buyurmuş, köylülere de bol bol selamlarını iletmiş.

Hoca çadırdan çıkınca, birlikte geldiği topluluktan geriye kalan birkaç köylü yanına koşup sormuşlar:

“Aman Hoca! Ne oldu? Ne haber?”

Hoca fısıldamış:

“Gözünüz aydın! Dişisi de geliyor!”

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Ahali		
Çadır		
Gurbet		
Bendeniz		
Elçi		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Fısıltı=

Müteşekkir=

Armağan=

Havadis=

Dişi×

Çare×

Mesut=

Kul=

Üst×

4.Ödev: "*Söyleyelim de bu hayvanı bizden alsınlar"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"mesut"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Mutlu mesut yaşayıp giderken, hasta olduğunu öğrendi.

2)Birkaç gündür hasta olan Mesut işe de gelmedi.

6.Ödev: *" Silip süpürmek"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız sizi yarı yolda bırakan arkadaşlarınıza ders vermek için nasıl bir çözüm bulurdunuz?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"gözünüz aydın"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Mırın kırın etmek" sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Köye gönderilen fil çok semizdir.( )

2)Köyden her eve bir fil düşmüştür.( )

3)Filin, yemini suyunu Timur'un askerleri karşılamaktadır.( )

4)Nasrettin Hoca ve köylüler dişi bir fil istemek için Timur'un çadırına gitmişlerdir.( )

5)Timur'un en sevdiği kişilerden biri Nasrettin Hoca'dır.( )

6)Nasrettin Hoca, köylülerle anlaştığı üzere Timur ile konuşmuştur. ( )

3.15 Midem Öyle Her Şeyi Kaldırmıyor

Bir gün Nasrettin Hoca Akşehir'de, Timur'un huzurunda otururken, Subaşı'nın hesapları denetleniyormuş. Sultanın amacı, vergilerden çalıp çırparak çok zenginlediğini öğrendiği adamı cezalandırmak, malına mülküne el koymakmış.

Şu nedir, bu nedir derken hesap defterinin sayfaları birer ikişer yırtılıp Subaşına yedirilmeye başlanmış. Nasrettin Hoca da bütün bu elim olaylara şahit olmuş.

Sonunda nesi var nesi yok, elinden alınmış, elinden alınması bir yana, adamcağız koca hesap defterini de cildiyle beraber yiyip bitirmiş.

Timur onu gönderdikten sonra Hocaya dönerek:

"Efendi! Bundan böyle vergi hesaplarını sen tutacaksın!" diye buyurmuş.

Aman zaman, yalvarmalar yakarmalar, aklım ermez, yapamam edememler elzem kalıp işe yaramamış.

"Buyruk buyruktur!" denmiş.

Bir ay sonra Timur hesapları isteyince Hoca elinde uzun bir kül pidesiyle girmiş huzura. Hesaplar pidenin üzerinde yazılıymış.

"Efendi! Bu ne?"

"Sultanım!" demiş Hoca. "Sonunda nasıl olsa hepsini bana yedireceksiniz. Bendeniz yaşlı bir adamım midem öyle her şeyi kaldırmıyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**

Subaşı		
Denetlemek		
Mülk		
Vergi		
Hesap		
Pide		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Ermek=

Söylemek=

Önemsiz×

Elzem×

Elim×

Şahit=

4.Ödev: *"Çalıp çırparak çok zenginlediğini öğrendiği adamı cezalandırmak,"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"huzur"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

Bütün halk toplanıp huzura çıktılar.

Yeni ve huzur dolu bir eve taşındılar.

6.Ödev: *"Çalıp çırpmak"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Nasrettin Hoca hesapları neden kâğıda yazmamıştır?

8. Siz Hoca'nın yerinde olsanız bu göreve getirilmemek için nasıl bir yol izlerdiniz?

9.Ödev: Sizin ülkenizde *"el koymak"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca, kadı olmak için Timur'un huzurunda oturmuş bekliyormuş.( )

2)Nasrettin Hoca, Sultan'a pide ikram etmek istemiştir.( )

3)Nasrettin Hoca, kadı olmamak için elinden geleni yapmış fakat işe yaramamıştır.( )

4)Timur aylar sonra Nasrettin Hoca'dan hesapları istemiştir.( )

5)Eski kadı, hesabı vermemek için bütün defteri cildiyle beraber yemiştir.( )

6)Eski kadı, gün geçtikçe zenginlemiştir.( )

3.16 Sırtıma Binecek Bir Tay Gönderdin

Bir gün Nasreddin Hoca uzun bir yoldan gelirken çok yorulmuş. Ellerini gökyüzüne açıp:

"Ya Rabbi!" demiş "Kör topal bir eşeğim olaydı kısır olsa üremese bile hiç değilse ayaklarım yerden kesilseydi!" diye dua etmiş.

Tam o sırada dörtnala kendisine doğru gelen Tımar askeri bir sipahi görmüş. Atın arkasından da altı aylık yavrusu anasına yetişmeye çabalıyormuş.

Sipahi:

"Hey dayı!" demiş. "Böyle tembel tembel ağacın gölgesinde oturmakla olmaz. Çalışmalı! Haydi bakalım! Şu tay çok yoruldu! Sırtına al da karşıki köye kadar taşıyıver!"

Hoca:

"Aman efendim! Ben yorgunluktan kıpırdayamaz hale geldiğimden dolayı burada…" derken bir kamçı şaklamış…

Sipahinin sesi yeri göğü inletmiş:

"Kalk herif! Öyle, şu çam altı senin, bu pınar başı benim diye, ağır ezgi fıstıki makam, konarak göçerek, sümüklüböcek gibi bir günlük yolu bir hafta da alarak dağlarda kırlarda sefa sürmeye insanı her zaman bırakmazlar. Kalk çabuk!"

Bir kamçı şaklaması daha… Hoca çaresiz tayı sırtına alıp başlamış sipahinin önü sıra daimî koşmaya. Arada bir kamçı şakladıkça da hop hop hoplarmış. Köye yaklaşana kadar yaklaşık bir on dakika böyle koştuktan sonra tayla birlikte yüzükoyun yere kapaklanmış.

Onun tam anlamıyla tükendiğini gören sipahi daha fazla üstüne düşmeden, "Pelte herif, sen de!" diye aşağılayarak atını sürmüş; tayla birlikte köye doğru gözden uzaklaşmışlar.

Hoca kan ter içinde ölü gibi yarım saat kadar çayın altında yattıktan sonra kendine gelince sürünerek bir ağaç altına girmiş. Zorlukla doğrularak sırtını ağaca dayamış, ellerini açmış gökyüzüne:

“Ya Rabbi!” demiş. “Besbelli ağzımda diş kalmadığı için ben kimseye derdimi anlatamaz oldum senden kör topal bir eşek istedim, tuttun sırtıma binecek bir tay gönderdin!”

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Topal		
Sipahi		
Gölge		
Tay		
Kırbaç		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Dayanmak =

Daimi×

Çaba=

Ölü×

Üremek=

Kısır×

Yatmak×

4.Ödev:*“Sipahinin sesi yeri göğü inletmiş”* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen “*çay* ”sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Çay içmek için sahil kenarın da küçük bir kulübede seni bekliyoruz.

2)Çay kenarına küçük bir kamelya yapıp, bütün gününü orada geçiriyor.

6.Ödev: “*Kan ter içinde kalmak”* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Sizin ülkenizde *“dörtnala koşmak”* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

8.Ödev: Nasrettin Hoca neden duasının yanlış anlaşıldığını düşünmektedir?

9.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca Allah'tan küçük bir tay istemiştir.( )

2)Nasrettin Hoca'nın duası kabul olmuştur.( )

3)Nasrettin Hoca, kırbacın korkusuyla yerinden kalkmış ve tayı sırtına almıştır.( )

4)Tımar asker, köye giderken yolda Hoca'yı görmüştür.( )

5)Nasrettin Hoca, köye kadar tayı sırtında götürmüştür.( )

6)Nasrettin Hoca'nın dişleri dökülmüştür.( )

3.17 Sırtımdaki Hırkaya Bile Sahip Çıkar

Bir gün Nasrettin Hoca dua ederken : "Ya Rabbi! Bana bin altın ver, ama bir tane altın eksik olursa almam." demiş.

Orada burada dua ederken sık sık yinelermiş bu sözü. Komşulardan biri onu denemeye karar vermiş. Yolunun üstüne dokuz yüz doksan dokuz altın koymuş. Hoca altınları bulunca hemen saymaya başlamış. Bakmış dokuz yüz doksan dokuz tane, binden bir eksik. Önce bir düşünekalmış, sonra:

"Dokuz yüz doksan dokuzu veren Allah, kalan bir altını da nasıl olsa verir." diyerek keseyi koynuna sokup yürümüş.

Onu gözleyen komşusu bunun üzerine saklandığı yerden hemen çıkarak:

"Hoca! Hey nereye? O altınlar benim! Hani bir altın eksik olsa almam diyordun! Ver altınlarımı!" diye arkasından seğirtmiş.

Ama hoca hiç oralı olmamış:

"Var git işine! Ben senden bir şey almadım! Allah'tan istedim o da verdi! Sen ne karışırsın!"

Komşusu, Hoca'nın göz göre göre altınların üstüne yatmak istediğini anlayınca yakasına yapışmış:

"Öyleyse Kadı'ya gidiyoruz! Yürü bakalım!"

"Yo!" demiş Hoca. "Acele işe şeytan karışır. Ben önce bir eve uğrayıp üstüme ceket alayım, Kadı'ya böyle gidilmez."

Hocanın sıvışmak istediğini sanan adam kendi hırkasını onun sırtına geçirip:

"İşte sana hırka! "diyerek koluna sımsıkı yapışmış. "Şimdi düş önüme!"

Kadının karşısına çıkmışlar, komşusu:

“Sultanım!” demiş. “Bu adam benim dokuz yüz doksan dokuz altınımı aldı, vermiyor!”

Kadı, Hoca’ya sormuş: “Ne dersin adam, doğru mu bu?”

“Hayır efendim!” demiş Hoca. “Ben Allah’tan hep dua edip isterdim; körün istediği bir göz Allah gönderdi iki göz. Bunlar bana Allah’ın lütfudur. ”

Sonra ellerini iki yana açarak eklemiş; “Sultanım siz bu şirret adamın lafına bakmayın, bu böyledir. Şu sırtımdaki hırkaya bile benim diye sahip çıkabilir.”

Komşusu hırkanın da elden gitmek üzere olduğunu görünce basmış feryadı:

“Aman Sultanım o hırka vallahi benimdir!”

Kadı bunun üzerine büyük bir öfkeyle ayağa kalkıp Hoca’nın sırtındaki hırkayı bile böyle feryat figan ederek sahiplenen adamı karşısından kovmuş.

Böylece altınlar da hırka da Hoca’nın olmuş…

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Dua		
Kadı		
Hırka		
Kese		
Şirret		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Seğirtmek=

Fazla×

Sıvışmak=

Düşmek=

Sıkı×

4.Ödev: *"Ben önce bir eve uğrayıp üstüme ceket alayım"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "koy" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Tatil için Antalya'nın güzel bir koyunu tercih ettiler.

2)Yaptığın çalışmaları masaya koy ve git.

6.Ödev: *"Göz göre göre"* sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, altınları ve hırkası giden adamın yerinde olsanız altınlarınızı ve hırkanızı geri almak için nasıl bir çözüm bulurdunuz?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"acele işe şeytan karışır"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Körün istediği bir göz Allah verdi iki göz" sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca tam tamına bin altın istemektedir.( )

2)Nasrettin Hoca dokuz yüz doksan dokuz altını kabul etmemiştir.( )

3)Kadı, adaleti sağlamıştır.( )

4)Nasrettin Hoca hırkayı ödünç almış ve geri vermiştir.( )

5)Nasrettin Hoca bütün altınları ve hırkayı alarak yoluna devam etmiştir.( )

6)Adam, Nasrettin Hoca'nın altınları alıp almayacağını denemek istemiştir.( )

3.18Anlaşılan Aynı Soydan Geliyor

Bir gün Nasrettin Hoca'ya okulda ders verirken varlıklı bir öğrencinin babasından bir tepsi dolusu baklava hediye gelmiş. Aksi gibi tam o sırada Hoca'nın cenazeye gitmesi gerekiyormuş.

Sınıfın büyük çocuklarına:

"Tepsiyi rafa koyuyorum sakin kimseye yedirmeyin. Çünkü bunu gönderen adam benim kanlı bıçaklı olduğum düşmanımdır. Bu baklavaya zehir koymuş olabilir." demiş.

Öğrenciler arasında Hoca'nın kardeşinin oğlu da varmış. " Zehirlidir" diye tepsinin yanına kimseyi yaklaştırmayan büyük çocuklara sokularak:

"O baklava zehirli falan değil" demiş. "Ben amcamı bilmez miyim? Yememeniz için sizi ayakta uyutuyor."

Tepsinin kenarından bir parça alıp ağzına atmış. " İşte ben yiyorum! Bakalım ölecek miyim?"

Zehirli olmadığı anlaşılınca baklava şipşak silinip süpürülmüş. Büyük çocukları ise bir düşünce almış:

"Hoca'ya ne diyeceğiz?"

"Siz o işi bana bırakın!" demiş yeğen.

Çocuk doğru kürsüye gitmiş, amcasının divitinin içindeki kalemtıraşı çıkarıp kırmış. Öbür öğrenciler bu işe bir anlam vermeye çalışırken de Hoca cenazeden dönmüş. Kürsünün üzerinde kırık kalemtıraşı görünce:

"Bunu kim kırdı" diye haykırmış. Bütün sınıf korkuyla kardeşinin oğlunu göstermişler. Hoca yeğeninin üzerine yürüyerek:

“Kalemtıraşımı niye kırdın? Ben de senin kemiklerini kırayım mı?” diye bağırınca çocuk yalandan ağlamaya başlamış.

Hem ağlıyor hem de anlatıyormuş:

“Kalemimi yontmak istemiştim. Yontarken kırılıverdi. Ben de amcamın yüzüne nasıl bakarım diye utancımdan yerin dibine girdim içim içimi kemirdi, kendimi öldürmeye karar verdim. Aklıma raftaki zehirli baklava geldi. Arkadaşlarımla helalleştim. Kelime-i şahadet getirip bir an önce ölmek için tepsideki baklavanın hepsini yuttum. Ama talihim yokmuş hiç bir şey olmadı!”

Hoca karşısında ağlayan oğlana bakıp:

“Utan! Bu yaşta bu yalan!” demiş, sonra düşünmüş. “Anlaşılan bu iş soydan geliyor…"

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Tepsi		
Cenaze		
Zehir		
Kursu		
Raf		
Baklava		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Soy=

Talih=

Üzüntü×

Yontmak=

Ölmek×

4.Ödev: *"Bütün sınıf korkuyla kardeşinin oğlunu göstermişler."* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"uyutmak"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

Bebeğini uyutmak için sessiz bir odaya geçti.

Söylediği yalanlarla hepimizi ayakta uyuttu.

6.Ödev: *"Yerin dibine girmek"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz öğrencilerin yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"içi içini kemirmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Kanlı bıçaklı olmak"* deyiminden yola çıkarak siz de bir diyalog oluşturunuz.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Baklavayı gönderen kişi Hoca'nın düşmanıdır.( )

2)Nasrettin Hoca baklavanın hepsini tek başına yemiştir.( )

3)Nasrettin Hoca ve yeğeni aynı soydan gelmektedir.( )

4)Nasrettin Hoca cenazeye gittiği için baklava yiyemedi.( )

5)Çocuklar baklavayı yedikleri için çok pişman olmuşlardır.( )

6)Baklavayı yiyen herkes zehirlenmiştir.( )

3.19 Haydi Şimdi Hayvanın Otunu, Suyunu Ver Bakalım

Bir gün Nasrettin Hoca'nın komşusunda düğün varmış. Karı koca ikisini de çağırmışlar. Ne var ki ahırdaki hayvanların otunu, suyunu bir gün karısı, bir gün Hoca nöbetleşe verirlermiş, o gün de aksi gibi sıra Hocadaymış.

Ne yapsam da bir an önce düğüne kaçsam diye çareler arayan Hoca:

" Karı!" demiş. " Gel seninle bir iddiaya tutuşalım. İkimizde şu andan başlayarak ağzımızı açıp tek söz söylemeyelim. Kim ilk konuşursa bugün hayvanların otunu, suyunu o versin."

İnatlaşmayı seven, kendine güvenen kadın iddiayı hemen kabul etmiş. İkisi de saatlerce tek kelam etmemişler. Düğün zamanı gelince karısı hazırlanıp, çıkmış gitmiş. Hayvanlara bakma sırasını savamayan Hoca evde kalmış. Meğer tam o gün kentin içinden çingene kervanı geçiyormuş. Kadınlar sokaklara dağılmış, ortalıkta ıvır zıvır ne bulurlarsa toplayıp götürüyorlarmış. Hoca'nın bahçesini de araştırırken bakmışlar evin kapısı aralık hemen sokulmuşlar. İçeride bir adam var, ama tek söz söylemeden, öyle put gibi oturuyor. Başlamışlar kap kaçak ne varsa torbalarına doldurmaya. Adamda çıt yok. Gelip başından sarığını, kavuğunu bile alıp savuşmuşlar.

Karısı, Hoca'nın düğüne uğramadığını görünce küstüğünü anlamış, bir tabağa yiyecek bir şeyler koyup gönlünü almaya eve gelmiş ki bir de ne görsün…

Ev tamtakır! "Bre koca! Nerede bu evin eşyaları, ne oldu?" diye beti benzi solmuş.

Hoca gayet sakin: "Ey karı! İşte önce sen konuştun! Haydi, şimdi hayvanların otunu, suyunu ver bakalım."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Ahır		
İddia		
Çingene		
Kervan		
Put		
Kelam		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

İnatlaşmak=

Güven×

Küsmek×

Çare=

Soğukkanlı×

4.Ödev: *"Kim ilk konuşursa bugün hayvanların otunu, suyunu o versin"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"çalmak"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

Gitarını çalarak etraftakileri eğlendirdi:

Kimseye fark ettirmeden gitarı çalıp gitti:

6.Ödev: *"Put gibi durmak"* deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: *"Ivır zıvır ve kap kaçak "* ikilemeleri ne anlama gelmektedir?

8.Ödev: Nasrettin Hoca, neden hiç kıpırdamadan durmuştur?

9.Ödev: Sizin ülkenizde *"beti benzi solmak"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca düğüne erken gitmek istemektedir.( )

2)İddiayı Hoca'nın eşi kaybetmiştir.( )

3)Kadın hayvanların yemini, suyunu vermiş ve düğüne gitmiştir.

4)Nasrettin Hoca evde olduğu için eve hırsızlar girememiştir.( )

5)Düğün günü ile kervanın geçtiği gün aynıdır.( )

6)Kervan olduğu için o gün kimse düğüne gitmemiştir.( )

3.20Bulun Rüzgârınızı Savurun Harmanınızı

Bir yıl Nasrettin Hoca Ramazan boyunca bir köye imamlık etmiş. Ödeme zamanı gelince köylüler darının kıtlığından söz ederek Hoca'nın hakkı olan buğdayı vermemeye kalkışmışlar.

"Öyleyse ben de size rüzgâr vermem, bulun rüzgârınızı savurun harmanınızı besle kargayı oysun gözünü diye boşuna dememişler ya" diyerek hoca, köylüye kızmış. Harman yerine poyrazdan bakan tepeye bir hasır germiş. O günlerde de zaten rüzgâr esmiyormuş.

Derken gökyüzüne kara bulutlar çökmeye başlayınca köylülerden bazılarını telaş sarmaya başlamış. Böyle şeylere inanacak kadar imanlı olanlar. "Rüzgârımızı kesti bir de yağmur yağdırırsa diye ne yaparız?" diyorlarmış.

Sonunda birkaç köylü Hoca'ya giderek hakkının iki katını vereceklerini söyleyerek rüzgârı geri istemişler. Hoca hasırdan bir delik açıp, "Bekleyin!" demiş.

Bir iki gün sonra da rüzgârın eseceği tutmuş. Hoca'ya hakkının iki katını vereceklerini söyleyen köylüler: "Hoca sözünde durdu! Rüzgârımızı gönderdi!" diye bir yandan harmanlarını savururken, bir yandan da olayı herkese ballandıra ballandıra anlatıyorlarmış.

Rüzgâr kesildikçe köylüler, çözüm bulması için hasırın başında bekleyen Hoca'ya koşar olmuşlar. "Aman Hoca! Hakkının iki katını verelim, bize de bir rüzgâr!"

Hoca gelenlerin tarlasına doğru bir delik açıp, "Bekleyin" demiş.

Bazen gecikse de rüzgârın gelmediği hiç olmamış. Hoca o yıl köylülerden aldığı buğdayı eşekle değil kağnı arabasıyla taşımış.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
İmam		
Harman		
Poyraz		
Hasır		
Tepe		
Kağnı		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Kıtlık=

Rüzgâr=

Çözüm×

Darı=

İman×

4.Ödev: "Hoca'nın hakkı olan buğdayı vermemeye kalkışmışlar." cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "*esmek* " sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

Bütün gece yağmur yağdı, rüzgâr esti:

Öfkesinden herkese esti gürledi:

6.Ödev: *"Ballandıra ballandıra anlatmak"* sözü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Rüzgârın, köye esmeme sebebi nedir? Köylü bu duruma nasıl bir çözüm bulmuştur?

8.Ödev: *"Besle kargayı oysun gözünü"* deyimi ile anlatılmak istenilen nedir?

9.Ödev: *"Üzerimize kara bulutlar çöktü"* cümlesinde anlatılmak istenen nedir?

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca, imamlık yaparak geçimini sağlamaktadır.( )

2)Köylü o yıl çok bereketli bir harman geçirmiştir.( )

3)Nasrettin Hoca köylülerden intikamını almıştır. ( )

4)Nasrettin Hoca bir daha imamlık yapmamıştır. ( )

5)Nasrettin Hoca, değirmenin başında bekleyerek rüzgâra engel olmuş.( )

6)Hoca aklını kullanarak emeğinin karşılığını almıştır.( )

3.21Cehennemim Dibinde

Bir gün Nasrettin Hoca canı sıkılmış bir şekilde yolda giderken karşısına bir kadın çıkıp sormuş:

“Hoca! Nerden gelirsin?”

“Cehennemim dibinden!”

Kadın başlamış ağlamaya: “ Benim oğlanı orada gördün mü?” diye.

“Görmez olur muyum!” demiş Hoca. “Borçlanmış cennetin kapısında bakla satıyordu.

“Borcu çok muymuş?”

“Tam bin akçe.” demiş Hoca.

Kadın meğer çok varlıklı bir adamın karısıymış, kocası da evde yokmuş. Kadın, Hoca’ya: “Aman Hoca! Ne zaman geri döneceksin ?” diye sormuş. Hoca da:

“Şimdi dönüyorum.” diye yanıt vermiş. Kadın bir koşu eve gidip gelmiş.

“Hoca! İşte bin akçe ile bir kat çamaşır! Ne olur bunları oğluma götürüver.” demiş.

Hoca para ile çamaşırları almış: “Tamam, götürürüm.” demiş. Kadın sevinerek eve dönmüş bakmış kocası bekliyor.

“Oğlumdan haber aldım. Cehennemde borçlanmış. Bin akçe gönderdim.” demiş. Adam kükremiş: “Kiminle?” diye. Karısı cevap vermiş: “Hoca ile.”

“Hani? Nerede? Ne yana gitti?” Hoca bakmış arkasından dörtnala bir atlı geliyor. Hemen oracıktaki bir değirmene girmiş. Değirmenciye atlıyı göstererek: “Şu gelen atlıyı gördün mü? Seni asmaya geliyor!” demiş. Adam telaş içinde: “ Şimdi ben ne yapayım?” diye sormuş.

Hoca: “Hiç korkma, giysilerini bana ver, sen de benimkileri giyip şu ağacın ta tepesine çık!”

Hoca'nın dediğini yapmışlar. Adam gelip bakmış, değirmende değirmenciden başka kimse yok. Hoca gözleriyle çaktırmadan ağacı işaret etmiş. Adam, değirmenciyi Hoca'nın kıyafetleriyle ağacın en tepesinde görünce, hemen üstündekileri çıkarıp atının eyerine koymuş, tırmanmaya başlamış. Aşağıda kalan Hoca bu kez de değirmencinin elbiselerini çıkarıp adamınkileri giymiş. Adamları soyup soğana çeviren Hoca yola koyulurken ağaca doğru seslenmiş: "Hey ağa sana benzemiş miyim?"

Ağacın yarısına kadar tırmanmış olan adam nasıl bir oyuna getirildiğini anlayınca zararın neresinden dönsek kârdır işin sonunda donsuz kalmakta vardı diyerek aşağı inmiş. Yalın ayak yürüyerek evine gitmiş. Kapıda bekleyen saf karısına:

"Hoca'yı yakaladım, hepsi gerçekmiş. Ben de atı ve elbiseleri oğluma gönderdim." demiş.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Bakla		
Değirmenci		
Dörtnala		
Çamaşır		
Eyer		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Yalın=

Kâr×

Kıyafet=

Benzer×

Saf×

Gerçek×

4.Ödev:*“Hoca’yı yakaladım, hepsi doğruymuş”* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *“oyuna getirilmek”* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

Kavga gürültü derken beni zorla kafeye oyuna getirdi:

Hepimizi oyuna getirerek şirkete patron oldu:

6.Ödev: *“Soyup soğana çevirmek”* sözü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz Nasrettin Hoca’nın yerinde olsanız nasıl bir cevap verirdiniz?

8.Ödev: Kadın bin akçeyi ve kıyafetleri neden Hoca’ya verdi? Adam ile kadının amacı aynı mıdır? Nedeniyle beraber açıklayınız.

9.Ödev:"*Zararın neresinden dönersen kârdır"* sözünü açıklayınız. Yaşadığınız ve sizi zor durumda bırakan bir olayı anlatınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca kadını alaya almıştır.( )

2)Kadının oğlu ölmüştür.( )

3)Nasrettin Hoca paraları kendi için almıştır.( )

4)Atı ve elbiseleri giden adam karısına doğruları söylememiştir.( )

5)Nasrettin Hoca, değirmenciyi ele vermiştir.( )

6)Nasrettin Hoca altınların yarısını değirmenciye vermek zorunda kalmıştır.( )

3.22Çağrılmadığımız Her Düğün

Bir gün Nasrettin Hoca elinde koca bir sopayla sokakta karısını kovalıyormuş: " Yeter artık ettiklerin! Sana şöyle iyi bir dayak atayım da, sonra sen git beni kime istersen şikâyet et!"

Kadın da yaygarayı basıyormuş:

" Amanın Müslümanlar! Bu herif gene çıldırdı! Kurtarın! Beni öldürecek!"

Önünden geçtikleri düğün evinden gürültüyü duyan herkes dışarı fırlamış. Kadını hareme almışlar, Hoca'yı da düğün sahibi içeri alıp yatıştırıcı sözlerle yumuşatmaya çalışarak sofrada yanına oturtmuş. Bu arada özür dileyerek:

"Gençlerle belki sıkılırsınız diye sizi çağırmaya cesaret edememiştik." demiş. Her şeye iyi yönünden bakmak lazım, böylece bu mesut günümüze teşrif ederek bize onur vermiş oldunuz."

Hoca bir yandan yemeklerle tanışırken, bir yandan da karısıyla olan kavgasını abarta abarta anlatarak herkesi gülmekten kırıp geçiriyormuş. Sonunda iş baklava tepsisine gelip dayanmış. Kendi önünü iyice bir temizleyip:

"Talihli kadınmış! Buraya kapağı attı da canını kurtardı! Yoksa elime bir geçse şöyle kulağından tuttuğum gibi çevirecektim!" diyerek bu işi nasıl yapacağını tepsinin öbür yanını bir dokunuşta önüne çevirerek göstermiş.

Baklavanın her yanının iyi kızarıp kızarmadığını denetledikten sonra kahveler içilirken sofradakilerden biri: " Hoca! Bir daha yapma bunu!" demiş. "Bir yerine bir şey olur. Böyle sokaklarda karısını kovalayacak kadar öfkelenir mi insan?"

"Yok!" demiş Hoca. "Çağrılmadığımız her düğüne aynı dümenle gidemeyiz zaten…"

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Dayak		
Yaygara		
Harem		
Dümen		
Teşrif		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Şikâyet=

Abartmak×

Gülmek×

Denetlemek=

Cesur×

Yumuşak×

4.Ödev: *"Çağrılmadığımız her düğüne aynı dümenle gidemeyiz zaten"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"gül"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Anneler günü için anneme bir buket gül aldım:

2)Biraz gül, bu kadar somurtkan olma:

6.Ödev:*"Onur vermek"* sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, davet edilmediğiniz bir yere gider misiniz? Giderseniz neden? Gitmezseniz neden?

8.Ödev:*"Gülmekten kırıp geçirmek"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Kapak atmak"* sözünü açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Bir gün sokak ortasında Nasrettin Hoca'nın karısı elinde sopa ile Hoca'yı kovalar.( )

2) Kadın kendini cenaze evine zor atmıştır.( )

3)Nasrettin Hoca çağrıldığı halde düğüne gitmemiştir.( )

4)Karı kocayı barıştırmaya kimsenin gücü yetmemiştir.( )

5)Nasrettin Hoca ve eşi gerçekten kavgalı değillerdir.( )

6)Nasrettin Hoca ağzına tek lokma koymadan eve dönmüştür.( )

3.23Beni Dört Beş Milden Isıtan Kandil

Bir gün Nasrettin Hoca'nın komşuları bir araya gelip ona bir oyun oynamayı kararlaştırmışlar. Bir bahse tutuşacak, sonunda kaybettin diye üstüne giderek kendilerine bir kuzu ziyafeti çektireceklermiş. Kışın en soğuk günleriymiş. Kolayca yaparım sanıp da yapamayacağı bir şey düşünmüşler.

"Hoca!" demişler. "Gel seninle bir bahse tutuşalım. Bu gece ayazda, sabaha kadar, kent alanında ateş yakmadan, hiçbir ısı kaynağından yararlanmadan dikilip duracaksın. Şu şu şu adamların evi o meydana bakar. Biz seni sıcacık odalarda oturup gözetleyeceğiz. Başarırsan kuzu ziyafeti bizden, başaramazsan senden olacak. Var mısın?"

"Biz ne soğuklar gördük!" demiş Hoca. "Bana ayaz vız gelir tırıs gider hazırlayın kuzuyu!"

Gerçekten de sabaha kadar alanda gösterilen yerde dikilip durmuş. Sabahta kuzu kazanmanın neşesiyle güle oynaya gelmiş yanlarına. "Anlat Hoca nasıl geçti gece?" diye sormuşlar, Hoca' da başlamış anlatmaya:

"Her yan bembeyazdı. Ağaç dallarını kıracak gibi sallayan fırtınanın sesinden başka ses yoktu. Işık dersen dört beş mil ötedeki bir kandilden başka bir şey görülmüyordu." Hep birlikte:

"Ooo olmadı!" diye üstüne saldırmışlar. "Biz seni dürüst sanıyorduk! Meğer sen kandil ışığında bir güzel ısınmışsın!"

Gürültü patırtı, dua eden, şükür namazı kılan derken, sonunda Hoca'nın dört beş mil ötedeki kandilden ısındığı için ziyafeti üstlenmek zorunda olduğuna karar verilmiş.

Gün kararlaştırılmış, komşular Hoca'nın evine doluşmuşlar, şakalaşmalar, takılmalar her şey yolunda… Ama kuzu bir türlü gelmiyormuş…

"Hoca kuzu ne oldu?" "Pişiyor…"

Bir saat iki saat derken dayanamayıp bütün komşular mutfağa gitmişler. Hoca mutfağın arkasındaki avludaymış. Bir ağacın dalına, üç arşın kadar yükseğe, koca bir kazan asmış, altına bir kandil koymuş, köşeden hayran hayran bakıyormuş.

"Hoca! Bunca adamı açlıktan kırdın geçirdin, nerede bu kuzu?" Hoca:

"Nerde olacak! Kazanın içinde… Pişmesini bekliyorum."

Adamlar şaşkın, hem de öfkeli:

"Hoca! Sen ne diyorsun! Alay mı ediyorsun bizimle? Gökyüzüne bir kazan asmış, altına bir kandil yakmışsın! Bu kandil kazanı kaynatır mı?"

Hoca, ağzınızdan çıkanı kulağınız duyuyor mu der gibilerinden bir süzmüş:

"Geçen gece beni dört beş milden ısıtan kandil, üç arşın uzaklıktaki kazanı mı kaynatamayacak!" demiş.

Bunun üzerine eve gelen misafirler ağızlarını bıçak açmaz vaziyette bakakalmışlar.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Bahis		
Arşın		
Kaynak		
Fırtına		
Süzmek		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Sanmak =

Ayaz=

Yüksek×

Alay =

4. Ödev: *"Nerde olacak! Kazanın içinde"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "süzmek "sözcüğünü mecaz anlam ve gerçek anlam açısından değerlendiriniz.

1)Günlerdir dolapta duran yoğurdu bugün süzdü.

2)Marketine gelen gideni göz ucuyla şöyle bir süzdü.

6.Ödev: *"Vız gelir tırıs gider* "sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7. Ödev: *"Kırıp geçirmek"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

8. Ödev: *"Ağzını bıçak açmamak" sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

9.Ödev: *"Ağzından çıkanı kulağı duymamak"* sözüyle anlatılmak istenen nedir, kısaca anlatınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)İddiayı kazanan Hoca evinde bir kuzu ziyafeti vermiştir.( )

2)Nasrettin Hoca evinde ocak olmadığı için kuzuyu mum ateşinde pişirmiş.( )

3)Uzaktaki kandil ışığı Hoca'yı ısıtmaya yetmiştir.( )

4)Herkes aç bir şekilde kuzuyu beklemektedir.( )

5)Nasrettin Hoca kendine çok güvenmektedir.( )

6) İddiaya hile karışmıştır.( )

3.24 Gene Anana Bir Eşeklik Etmişsin

Bir gün Nasrettin Hoca'nın eşeği ölmüş, karısı:

"Hoca! Biz eşeksiz yapamayız! Haydi, git pazardan bize bir eşek al!" diyerek eline altı kuruş vermiş. Hoca gidip pazardan bir eşek almış, aldığı yeni eşeğinin yuları elinde, ölen eski eşeği ile olan anılarını düşünerek dalgın dalgın eve dönerken, yoldan geçen iki külhanbeyi onun bu kendi dünyasına kapanık halinden yararlanmayı tasarlamışlar.

Biri usulca eşeğin boynundaki yuları çıkarıp kendi boynuna geçirir, öbürü de eşeği önüne kattığı gibi doğru pazara götürür. Kaça satarsa aralarında paylaşacaklardır. Hoca evinin önüne gelip de arkasına dönünce, bir bakmış eşeğin yerine boynunda yularla bir adam duruyor karşısında. Ne diyeceğini şaşırmış:

"Suphanallah! Sen kimsin?" diye sormuş. Adam Hoca'nın yüzene bakarak başlamış anlatmaya:

"Efendim ben anama büyük bir eşeklik etmiştim, kadıncağız aşırı derecede üzülmüş, 'dilerim Allah'tan eşek olasın' diye ilenmiş. Etme bulma dünyası işte ben o anda eşek oldum. Pazarda siz gelip beni alana kadar da çok eziyet çok çile çektim. Şimdi sizin onurunuzla birden bire gene insan oluverdim. Yalvarırım beni bağışlayın, vicdanınızın sesini dinleyip beni azat edin!"

Hoca adama acıyıp boynundan yuları çıkarmış, uzun uzun öğüt vermiş, bir daha anasını üzmemesini tembih ederek adamı salıvermiş.

Ertesi gün cebine bir altı kuruş daha koyup pazara gittiğinde ise, bakmış, bir gün önce satın alıp bağışladığı eşek oralarda dolanıyor. Hoca hemen yanına gidip hayvanın kulağına eğilmiş:

" Gidi köftehor, daha dün sana o kadar nasihat verdim. Belli ki sözümü dinlemeyip gene anana bir eşeklik etmişsin." demiş.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Yular		
Dalgın		
İlenmek		
Kuruş		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Anı=

Azat ×

Onur=

Tembih et=

Gene=

4. Ödev: *"Ben anama büyük bir eşeklik etmiştim, kadıncağız aşırı derecede üzülmüş"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "yüz" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Soğuktan eli yüzü kıpkırmızı kesilmiş.

2) Fazla açılmadan denizin kenarında yüz.

6.Ödev: *"Kendi dünyasına kapanık"* sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: İnsanlar annelerine karşı geldiklerinde veya annelerine saygısızlık yaptıklarında ne gibi durumlarla karşılaşabilir?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"etme bulma dünyası"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Vicdanın sesini dinlemek" sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca pazardan kendine bir insan satın almıştır.( )

2)Altı kuruşa bir eşek alınabilmektedir.( )

3)Nasrettin Hoca kendi eşeğine karşılık yeni bir eşek satın almıştır.( )

4)Nasrettin Hoca aynı eşeği pazarda iki kez görmüştür.( )

5)Nasrettin Hoca eve dönerken iki kişinin oyununa gelmiştir.( )

6)Adam annesine yaptığı saygısızlığın bedelini ödemiştir.( )

3.25Şu Bizim Eski Dostlarla Bir Görüşeyim

Bir gün Nasrettin Hoca'yı iftara çağıran varlıklı bir kişi, konuklarını sabahtan bir araya toplayıp gün boyu cami cami dolaştırmış. Köşke varıldıklarında herkesin midesi tam manasıyla kazınır hale gelmiş.

İftar sofrasının bulunduğu yemek odasına girilince, Hoca bakmış köşede çorba, hindi dolması, baklava, börek daha bir sürü şey sıra sıra bekliyor. Ağzının suyu akmaya başlamış. Sofraya oturulmuş. İftar topu patlamış zeytinler, arkasından dumanı üstünde bir işkembe çorbası gelmiş.

Önce incelik olsun diye ev sahibi bir kaşık alıp tatmış. "Buyurun!" demesi beklenirken o yüzünü buruşturmuş:

" Hay Allah! Kâhya efendi seni kaç kere uyardım şu aşçıya söyle, çorbaya sarımsak koymasın diye! Kaldırın, kaldırın şunu gözümün önünden çabuk!"

Çorba kırıta kırıta giderken Hoca göz ucuyla arkasından bakıp iç çekmiş. İftar sonrasına çağrılanlar, ne söylenirse " haklısınız efendim." diye kafa sallıyorlarmış. Derken nar gibi kızarmış hindi dolması, özel kokusu, koyu renk pirinçlerini süsleyen fıstıklarıyla çıkagelmiş.

Ev sahibi yine büyük bir incelikle yemekten bir lokma alıp tadına bakmış, bakmasıyla da birden parlamış:

"Be ağa! Geçen gün sana söylemedim mi, bu adam baharat kullanmasın diye? Bana bir düşmanlığınız mı var? Bilmiyor musunuz dokunduğunu? Otuz yıldır kapımdasınız! Allah hepinizi nasıl bilirse öyle etsin! Kaldırın şunu kaldırın gözüm görmesin!"

Koca tepsiyle hindi dolması da kalkıp giderken, Hoca derin bir ah çekerek arkasından bakakalmış. Sofradakilerden de yine "Haklısınız efendim" mırıldanmaları işitilmiş.

Derken bir harem ağası kendisine vazife olarak verilmiş sıralamaya uymak isteyip elindeki baklava tepsisiyle içeri girince, ev sahibinden o da kendine düşen nasibi almış:

"Be sersem herif! Aç karnına tatlıdan başlanır mı, yıkıl git karşımdan gözüm görmesin!"

Hoca bakmış ki birbirinden güzel yemekler geldikleri gibi geri gönderiliyor, kaşığı kaptığı gibi ortaya getirilmek için kenarda bekleyen pilavın başında almış soluğu. Ev sahibi oturduğu sofranın başından:

" Efendi gel! Niye gittin sofranın başından?" diye ünlemiş. Hoca bir yandan pilavı kaşıklarken:

"Aman beyim! Bana biraz müsaade!" demiş. " Öbür yemeklerin davaları görülüp, cezaları kesilene kadar ben şu bizim eski dostlarla bir görüşeyim, halini hatırını sorayım. Siz işinize devam edin! Ben az sonra teşrif edeceğim." demiş.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
İftar		
Köşk		
Kâhya		
İşkembe		
Ah		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Soluk=

Vazife×

Savuşmak=

Teşrif etmek=

Koyu×

4.Ödev: *"Geçen gün sana söylemedim mi, bu adam baharat kullanmasın diye?"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "dokunmak" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Reçetesiz aldığı ilaçlar midesine dokunmuş.

2)Sessiz sedasız gelip ansızın arkasından dokunmuş.

6.Ödev: *"Ağzının suyu akmak"* sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Sizin ülkenizde *"acele işe şeytan karışır"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

8.Ödev: *"Körün istediği bir göz Allah verdi iki göz"* sözünü açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

9.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Bütün misafirler çok acıkmıştır.( )

2)En çok yemeği misafirler yemiştir.( )

3)Yemeklerin hiçbiri ev sahibinin istediği gibi yapılmamıştır.( )

4)Bütün gün cami cami dolaşmışlardır.( )

5)Nasrettin Hoca konuk olarak gittiği yerde eski dostlarıyla karşılaşmıştır.( )

6)Çorbada duman olduğu için kimse içememiştir.( )

3.26 Fincancı Katırlarını Ürkütmezsen

Bir gün Nasrettin Hoca mezarlıktan geçerken ayağı kayıp yeni kazılmış bir mezarın içine düşmüş. "Nasıl olsa bir gün öleceğiz, şurada biraz yatayım hele, bakalım dedikleri gibi sorgu melekleri gelecek mi?" diye düşünmüş. Beklerken de uyuya kalmış. Uyandığında hava karanlıkmış. Gittikçe yaklaşan bir takım çan sesleri, hayvan solumaları ve konuşmalar duymuş. Nedir diye kulak verirken içine bir korku düşmüş. "Kıyamet olmasın! Ya da sorgu melekleri mi geliyor acaba!"

Korkudan mezardan fırlamasıyla kendini katırlarla göz göze burun buruna bulması bir olmuş. Korkudan yüreği hoplamış, gözleri fal taşı gibi açılmış. Bu sırada da hayvanlar ürküp başlamışlar sağa sola koşmaya, tepinmeye, çifteler atmaya. Meğer bunlar sürü halinde mezarlıktan geçen fincancı katırlarıymış. Bazılarının üzerindeki yükler yere düşmüş, fincanlar kırılmış. Katırcılar gelip ürken hayvanları yakalamış, sakinleştirmişler. Sonrada hep birlikte Hoca'ya dönüp:

"Sen kimsin be adam!" diye sormuşlar.

Hoca paçayı kurtarmak için:

"Ben öbür dünyadan geliyorum!" falan filan demişse de, bir işe yaramamış. Kafası gözü baya şişmiş. Hoca evin kapısından sürünerek girerken, karısı:

"Efendi ne oldu böyle? Ne bu hâl? Nerden geliyorsun?" diye sormuş. "Öteki dünyadan geliyorum…" demiş Hoca. Onun bu durumda bile doğru dürüst konuşmadığını kendini alaya aldığını gören karısı da kızmış:

"Ya öyle mi? Öteki dünyada ne var ne yok?" diye sormuş. Hoca oracığa çöküvermiş:

"Fincancı katırlarını ürkütmezsen bir şey yok!"

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Çan		
Ürkmek		
Katır		
Fincan		
Paça		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Duymak=

Dürüst×

Sakin

Alay

4.Ödev: *"Nasıl olsa bir gün öleceğiz, şurada biraz yatayım hele"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev:

6.Ödev: *"Burun buruna gelmek"* ve "*katır gibi inat olmak"* cümleleri ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız ve yanlışlıkla bir mezara düşseniz ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"kulak vermek"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Gözleri fal taşı gibi açılmak" sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca ölmeden mezara girmiştir.( )

2)Sorgu melekleri hocanın kafasını gözünü şişirmiştir.( )

3)Nasrettin Hoca, istemeden de olsa karısını alaya almıştır.( )

4)Katırların üzerinde fincanlar yüklüdür.( )

5)Nasrettin Hoca öbür dünyadan kalkıp gelmiştir.( )

6)Hoca gelen sesleri sorgu meleklerinin sesiyle karıştırmıştır.( )

3.27İşte Aldın Hakkını

Bir gün Nasrettin Hoca yolda giderken bir bataklığa düşmüş. Oradan geçen bir adam onu yarı beline kadar balçığa gömülmüş görünce:

“Seni bu bataktan kurtarırsam bana ne verirsin?” diye sormuş.

“Hiç.” demiş Hoca.

Adam hemen işe girişip onu bataklıktan kurtarmış. Hoca üstü başı çamur içinde evinin yoluna doğru yönelecek olmuş.

Adam: “Nereye? Önce benim hakkımı ver, sonra nereye gidersen git.” Hoca, adama dönerek:

“Senin hakkın neydi?”

Dört ayaküstüne düştüğünü düşünen hin fikirli adam: “Hiç dedin ya onu istiyorum.” diye cevap vermiş.

“Hiç demek, yok demektir. Yok, verilir mi?” demiş Hoca.

“Elbette verilir, her ne ise ver.” Hoca çaresiz kalmış: “Peki eve kadar gel de vereyim” demiş.

Eve kadar gelmişler Hoca boş bir çömleği adamın önüne koymuş:

“Elini sok çömleğe. Tamam. Avucunu iyice sık, sonra çıkar. Şimdi bak bakalım avucunda ne var?” Adam avucunu açıp bakmış:

“Hiç!” demiş.

“İşte aldın hakkını, şimdi var git yoluna.” demiş Hoca.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Bataklık		
Balcık		
Çömlek		
Avuç		
Hak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Çare=

Sık×

Batmak=

Üst×

Düşmek×

4.Ödev: *"Nasrettin Hoca yolda giderken bir bataklığa düşmüş"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "el" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Arabasının ele gitmiş olması onu çok üzdü.

2)Mutfaktaki tabakları yerleştirirken tabak kırıldı ve eli kesildi.

6.Ödev: "*Dört ayaküstüne düşmek"* sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Yapılan bir iyilik için karşılık beklemek doğru mudur? İnsanlar karşılıksız birbirlerine yardım edebilir mi?

8.Ödev: *"Hin fikirli"* sözü ile anlatılmak istenen insan özeliği nedir? Açıklayınız.

9.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca, bataklığa düşen adamı kurtarmıştır.( )

2)Adam, karşılık beklemeden bir iyilik yaptığı için ok mutludur.( )

3)Hoca, kendini kurtaran yabancıyı evinde misafir etmiştir.( )

4)Adam yardımlarının karşılığı olarak bir çömlek istemektedir.( )

5)Çömleğin içinde hiçbir şey yoktur.( )

6)Hoca bataklıktan kendi çabası ile kurtulmuştur.( )

3.28 O Konuşursa Bu da Düşünür

Bir gün Nasrettin Hoca çarşıda güvercin kadar bir kuşun on iki altına satıldığını görünce, "Demek ki piyasada kanatlı takımının değeri çok yükseldi, yarından tezi yok bizim hindiyi de satılığa çıkarayım." diye düşünmüş.

Ertesi gün hindi babayı koltuğuna sıkıştırıp çarşıya damlamış. Tellalın övgüleri falan filan Hoca bakmış kimse on iki akçeden yukarı çıkmıyor. Nasıl olur? Satıcı - alıcı kaç akçe, kaç altın derken sonunda bir çıkar yol bulamayan Hoca öfkeyle fırlamış tezgâhın önüne:

"Bu nasıl iş Allah'ınızı severseniz? Daha dün gözümün önünde bir dirhem gelmeyen boyalı güvercin kadar bir kuşu on iki akçeye sattınız. Hepiniz de yüksek fiyatlar önerdiniz. O boyanmışsa, bunun da boynunda mercan renginde yaratılıştan süsler var. Sırtının tüyü yanardöner, güneşte parıltılarının güzelliğine dayanılmaz. Islık çalınca kabarıp hortumunu şişirir, kanadını kuyruğunu çadır gibi açar, kuzu kadar büyür. Satılacak şey değil de biraz sıkışıklığım var dara düştüm ondan getirdim satmaya." der.

Onun bu çıkışmasını gülümseyerek dinleyen çarşı halkından biri elini omzuna atarak:

"Hoca efendi!" demiş. "Sakinleş biraz! Konuyu pek bilmiyorsun! O öyle senin düşündüğün gibi, sıradan boyalı bir kuş değil. Tanrının özene bezene yarattığı bir papağan…"

Altınlara kavuşamamanın öfkesinden kurtulamayan Hoca yine yüksek perdeden başlamış:

"A canım! İyi, anladık, papağan kuşu! Ne olacak yani? Sonunda kuş değil mi üstünlüğü nerede bunun?" "Hah işte onu sor" demiş adam. " O kuş konuşur Hoca konuşur! Senin benim gibi söz söyler!"

Hoca bir duralamış, koltuğunun altındaki baba hindiye sevgiyle bakmış:

"Ne yani?" demiş. " O konuşursa, bu da düşünür…"

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Güvercin		
Mercan		
Tellal		
Tezgâh		
Dirhem		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Piyasa =

Tez×

Övgü =

Satmak=

Takım=

4.Ödev: *"Onun bu çıkışmasını gülümseyerek dinleyen çarşı halkından biri"* cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "damla" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Seni arar aramaz buraya damla.

2)Bozulan musluk damla damla akıtıyordu.

6.Ödev: Cümlede geçen *"biraz sıkışıklığım var"* sözcüğü ile anlatılmak istenen durum nedir açıklayınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız hindiyi satmak için nasıl bir yöntem seçerdiniz? Bir pazarlama planı yapınız.

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"dara düşmek"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Hoca yine yüksek perdeden başlamış" sözünü* açıklayınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hindi ve papağanın ederi aynıdır.( )

2)Hindi, papağandan daha büyük ve daha pahalıdır.( )

3)Hoca'nın gerçekten paraya çok ihtiyacı vardır. ( )

4)Hindi sonunda hak ettiği fiyata satılmıştır.( )

5) Hoca hindiyi satmaktan vazgeçmiştir.( )

6) Hindiye en düşük on iki akçe verilmiştir.( )

3.29Allah Versin

Bir gün Nasrettin Hoca kiremit aktarmaya dama çıkmış. Çıkarken de biraz zorlanmış. Dinlenip tam çalışmaya başladığı sırada aşağıda kapı çalınmış. Karısı gidip kapıyı açmış. Kapıda kılıksız bir adam:

"Çabuk Hoca'yı çağır gelsin, önemlidir."

"İşi var. Damda kiremit aktarıyor."

"Git söyle, acele gelsin, çok mühimdir!"

Karısı gidip Hoca'ya seslenmiş: "Seni kapıda bir adam bekliyor, çok ivediymiş."

"Karı! Ben bu dama güç bela çıktım. Şimdi inemem. Git ne söyleyecekse sana söylesin sen de bana iletirsin." demiş. Kadın gene kapıya gitmiş:

"Hoca damdan inemiyor, çıkar ağzındaki baklayı da ben Hoca'ya ileteyim."

"Ancak kendisine söyleyebilirim, git çağır gelsin, çok önemlidir. Ondan başka da kimseye demem." Kadın anlamış ki adamı ikna etmek deveye hendek atlatmaktan daha zor tekrar seslenmiş Hoca'ya:

"Seni istiyor çok önemliymiş."

Hoca belki ucunda para vardır diye düşünerek aşağı inmeye karar vermiş. İnerken merdivenin bir ayağı kırılmış, kolunun üzerine yere düşmüş. Öfkeyle gelip kapıyı açmış ki karşısında bir dilenci, Allah rızası için bir sadaka istiyor.

"İyi." demiş Hoca, "Arkam sıra gel."

Birlikte ikinci kata oradan da kırık merdivenle dama çıkmışlar. Şöyle bir soluklandıktan sonra Hoca, dilenciye dönmüş: "Haydi bakalım, Allah versin" demiş.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Kiremit		
Aktarmak		
Dilenci		
Sadaka		
Bakla		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Mühim=

Demek=

Rıza=

İvedi=

4.Ödev:"***Öfkeyle gelip kapıyı açmış ki karşısında bir dilenci*** **"cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.**

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen *"sıra"* sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ödevini yapmayan öğrenciler en arka sırada oturmuş bekliyor.

2)Her ramazan uzun mu uzun pide sıraları olur.

6.Ödev: *"Güç bela"* sözcüğü ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın yerinde olsanız sizi işinizden alıkoyan bir kişiye karşı nasıl davranırdınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"deveye hendek atlatmak"* sözü yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Çıkar ağzındaki baklayı"* *sözünü* açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D),*yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Nasrettin Hoca, dilenciye kapıyı açmış.( )

2)Dilenci laftan anlamak bilmeyen bir kişidir.( )

3)Nasrettin Hoca, dilenciyle birlikte dam onarmak için yukarı çıkmıştır.( )

4)Merdivenin ayağı kırıldığı için dama çıkamamışlardır.( )

5)Dilenci istediğini elde edince kapıdan gitmiştir.( )

6)Nasrettin Hoca damdan inerken ayağını kırmıştır.( )

Bulgular ve Yorumlar

Hazırlamış olduğum çalışmanın içinde bulunan "Eşeğe Kim Binecek" adlı fıkra çalışması öğrencilere uygulatılmıştır. Uygulama sonunda analiz edilen kâğıtların sonuçları şu şekildedir:

Öğrencilerden cevaplamaları istenen ilk soru kelime anlamı sorusudur. Verilen altı kelimenin Türkçe anlamı ve kendi dillerindeki anlamının yazılması istenmiştir. Yirmi öğrenciye yaptırılan bu etkinlikte bütün kelimeleri doğru bilen öğrenci olmamıştır.

20 öğrenciden

Bir kişi 5 kelimeye

Bir kişi 4 kelimeye

Dört kişi 3 kelimeye

Altı kişi 2 kelimeye

İki kişi 1 kelimeye

Altı kişi 0 kelimeye

Doğru cevap verebilmiştir. İkinci soruyu kelimelerin zıt anlamları, eş veya yakın anlamları oluşturmaktadır. Toplam sekiz kelime sorulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri yanıtların doğruluk seviyesi şu şekildedir;

Bir kişi 6 kelimeye

Bir kişi 5 kelimeye

Bir kişi 4 kelimeye

Üç kişi 4 kelimeye

Dört kişi 3 kelimeye

Dört kişi 2 kelimeye

Dört kişi bir kelimeye

İki kişi 0 kelimeye doğru cevap vermiştir.

Dört ile dokuz arasında öğrencilere altı tane açık uçlu soru hazırlanmıştır. Birinci açık uçlu soru öğrencilerin gramer bilgisini ölçmeye yönelik olup verilen doğru cevap sayıları şu şekilde olmuştur:

Soruyu boş bırakan ve yanlış cevap veren öğrenci sayısı 15

Cümledeki gramer eklerinden bir tanesini bulan öğrenci sayısı 2

Cümledeki gramer eklerinden bir tanesini bulup kullanılma alanını yazan öğrenci sayısı 3 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuca bakıldığında öğrencilerin büyük bir kısmının başarısız olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Beşinci sorumuz gerçek ve mecaz anlam sorusudur öğrencilere iki tane cümle verilmiş ve bu cümlelerin gerçek anlama mı yoksa mecaz anlamda mı kullanıldığını bulmaları istenmiştir. Öğrencilerin verdiği cevaplar şu şekilde olmuştur;

Doğru cevap veren öğrenci sayısı 11 kişi

Yanlış cevap veren ve soruyu boş bırakan öğrenci sayısı 9 kişi olmuştur.

Altıncı soru bir deyim sorusudur öğrencilere “Elin ağzı torba değil ki büzesin” deyiminin anlamı sorduk, soruya verilen doğru ve yanlış cevaplar şu şekilde olmuştur;

Soruya yanlış cevap veren ve soruyu boş bırakan öğrenci sayısı 15

Soruya doğru cevap veren öğrenci sayısı 5 kişi olmuştur.

Yedinci soru öğrencilerin kendi düşüncelerini anlatması gereken bir sorudur. Metinden hareketle öğrencinin empati yapması istenmiştir. Verilen cevaplar şu şekildedir;

Öğrencilerden 10 tanesi soruya kendi düşüncelerine göre cevap vermiş 2 kişi "aynısını yapardım" diyerek soruya uzun cevap vermekten kaçınmış 8 kişi soruyu boş bırakmış ve yanlış cevap vermiştir.

Sekizinci soru yine bir deyim sorusudur. Metinde geçen bir deyim verilmiş bu deyimin ne anlatmak istediğini anlamaları ve kendi ülkelerinde bu deyime eş gelecek bir deyim yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin verdiği cevaplar şu şekilde olmuştur;

Sekiz kişi soruya kendi ülkelerinde kullanılan deyimi yazarak cevap vermiştir. Geriye kalan on iki kişi ise deyimin aynısını yazmış veya boş bırakmayı tercih etmiştir.

Dokuzuncu soruda bir kelime verilmiş ve anlamı sorularak bir cümle içinde kullanılması istenmiştir öğrencilerin verdiği cevapların sonucu şu şekilde olmuştur;

Dokuzuncu soruyu on beş kişi boş bırakmış veya yanlış cevap vermiştir. Beş kişi ise doğru cevap vermiştir.

Onuncu soru doğru yanlış sorusudur. Öğrencilere altı tane doğru yanlış sorusu sorulmuş ve metinden hareketle cevaplamaları istenmiştir. Sorulara verilen cevapların analizi şu şekilde olmuştur;

Dört kişi,6 soruya

Beş kişi,5 soruya

İki kişi, 4 soruya

İki kişi, 3 soruya

Bir kişi, 2 soruya

Üç kişi,1 soruya

Üç kişi 0 soruya doğru cevap vermiştir.

SONUÇ

Yapılan bu çalışma Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi TÖMER'de eğitim gören B1-B2 seviyesi öğrenciler üzerinin de uygulanarak ortaya çıkmıştır. Öğrenciler için hazırlanan Nasrettin Hoca fıkrası öğrencilerin seviyesi dikkate alınarak seçilmiş ve içerisine öğrencilerin günlük hayatlarında duyabilecekleri deyim ve atasözleri yerleştirilmiştir. Fıkra içerisinde bazı kelime ve cümle gruplarında değişimler yapılmıştır. Bu değişimler yapılırken kıstas olarak Yunus Emre Enstitüsünün hazırlamış olduğu *Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1-B2* ders ve çalışma kitapları kullanılmıştır. Yapılan bu değişimin amacı kelime çeşitliliğini artırarak öğrencilerin daha çok kelime öğrenmesini sağlamaktır. Tek anlamlı olan kelimeler yerine eş anlamı veya zıt anlamı olan kelimelerin kullanılması da kelime öğretmeyi amaç edinmenin bir diğer sonucudur.

Öğrencilere yaptırmış olduğumuz fıkra çalışmasında ilk olarak öğrencinin fıkrayı okumasını ve anlaması istedik daha sonra fıkranın içinden seçilen altı kelimenin hem Türkçe anlamını hem de kendi dillerindeki anlamlarını yazmalarını isteyerek öğrencilerin kelime bilgilerini geliştirmeyi amaç edindik. Verilen kelimelerin hepsini doğru yazabilen öğrencinin olmamasının yanı sıra öğrencilerden beklenen başarı görülememiştir.

Öğrencinin kelime bilgisini geliştirmeyi amaçlayan üçüncü etkinlimiz kelimelerin zıt anlamları eş veya yakın anlamlarını sorduğumuz etkinlik çalışmamızdır burada öğrencilere sekiz kelime verilmiştir.

Dördüncü etkinliğimiz bir gramer sorusudur fıkranın içinden geçen bir cümle aynen alınmış ve cümlede kullanılan gramerlerin öğrenciler tarafından bulunarak açıklanması istenmiştir. Öğrencilerin en zorlandıkları etkinliklerden biri gramer etkinliği olduğu görülmektedir gramer ekini doğru bulan öğrenciler hangi gramer olduğunu yazamamış veya soruyu boş bırakarak geçmeyi tercih etmişlerdir.

Bu etkinlik çalışması ile öğrencilerin öğrendikleri gramerleri tekrar etmeleri ve uygulama üzerinde görerek kalıcı bir öğrenme sağlamaları veya eğer gramer konusu unutulmuş ise öğrencinin geriye dönük çalışma yapmasını amaç edinmiştir.

Beşinci etkinliğimiz cümlede anlam sorusudur fıkrada geçen ve halk ağzında kullanılan bir deyim verilmiştir. Verilen deyim cümle içerisinde kullanılmış ve öğrencinin deyimin mecaz anlam ve gerçek anlam açısından değerlendirilmesi istenmiştir. Öğrencilerin diğer sorulara kıyasla en başarılı olduğu bölüm bu bölüm olmuştur.

Altıncı etkinlik öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için hazırlanmış bir etkinliktir. Bir deyim veya atasözü verilerek öğrencinin açıklaması istenmiştir. Öğrencinin hem atasözü ve deyim öğrenmesini hem de yazma becerisini geliştirmesi amaçlanarak hazırlanmış bir etkinlik çalışmasıdır. Yine yazma becerisi düşünülerek hazırlanmış bir diğer etkinlik olan yedinci etkinlikte öğrencinin empati yaparak duygu ve düşüncesini yazması istenmiştir. Yazma becerisi öğrencilerin zorlandıkları bir etkinlik olmuştur soruya cevap veren öğrencilerin birçok yazım hatası yaptığı görülmüştür.

Sekizinci ve dokuzuncu sorular yine deyim ve atasözleri üzerine olan sorulardır. Fıkranın içine yerleştirilmiş olan deyim ve atasözleri verilerek hem öğrencinin açıklaması hem de bir cümle içinde kullanması istenmiştir. Bu etkinlik ile öğrencilerin Türk atasözü ve deyimlerini bilmediği görülmüştür.

Son etkinlik olan onuncu etkinlik doğru yanlış etkinliğidir burada altı soru sorularak öğrencinin okuduğu fıkrayı anlayıp anlamadığı kontrol edilmiştir.

B1-B2 eğitimi almış olan öğrencilere yaptırılan bu çalışmada öğrencilerden beklenilen başarı görülememiştir. Öğrencilerin eksiklikleri görülerek hazırlanmış olan bu çalışma öğrencilerin birden farklı beceri de kendilerini geliştirmelerini, Tük kültürünü öğrenmelerini,

deyim ve atasözlerini anlamalarını içinde bulundukları topluma adapte olmalarını kolaylaştırmayı hedef edinmiştir.

ÖNERİLER

Yabancılara Türkçe öğretimi gün geçtikçe değer kazanan alanlardan bir tanesidir. Bu nedenle yapılan her türlü çalışma alana büyük katkı sağlamaktadır. Alanda görev yapan öğreticilerin ortak sorunlarından bir tanesi okuma metinlerinin olmamasından kaynaklanmaktadır. Yaptığımız araştırma sonucunda ders kitaplarının içerisinde verilen okuma metinlerinin fıkra türünü kapsamamakta olduğu görülmektedir. Fıkralar güldürürken düşündüren düşündürürken de güldürebilin ince zekânın ürünüdür bu nedenle öğrenicilerin sıkılmadan zevkle okuyacağı metinlerdir. Fıkra türüne ders ve çalışma kitaplarında yer verilmesi okuma metni çeşitliliğinin artması yönünden önemlidir.

Hazırlanan fıkralar sadece B1-B2 seviyelerinde kalmayıp diğer seviyelere de uyarlanarak alana sunulmalıdır.

Nasrettin Hoca geçmişten gelen kültür mirasıdır. Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanıldığı gibi Türk öğrencilerinin ders ve çalışma kitaplarında da kullanılmalıdır.

Yabancılara Türkçe öğretimi için düzenlenen fıkralar kültür ve dil birlikteliği içinde kültürel öğeler bakımında zenginleştirilmelidir.

Alana sunulacak olan fıkralar seçilirken öğrenici çeşitliliği düşünülmelidir. Fıkralar öğrenicilere hitap etmeli ve günlük hayatla bağlantısı olmalıdır. Bu durum öğrenicilerdeki isteği artıracak ve motive edecektir.

Nasrettin Hoca ve fıkraları gibi diğer edebi türlerde öğrenicilere tanıtılmalı ve alanda kullanılabilir hale getirilmelidir. Türk tarihinden ve kültüründen izler taşıyan eserlerin alana kazandırılması öğrenicilerin Türk dilini öğrenirken Türk kültürünü öğrenmesini de kolaylaştırarak adaptasyon sürecine olumlu katkılar sağlayacaktır.

Okuma kitapları ve etkinlikler için oluşturulan kitaplar görsel açıdan zenginleştirilmelidir.

Tiyatro her yaştan insanın dikkatini çekebilmesi yönüyle güçlü bir argümandır. Fıkralar drama türüne uyarlanarak sınıf ortamında öğrencilerden canlandırma istenmesi öğreticiliği ve kalıcılığı sağlayacaktır. *"Hangimiz sevmedik"* adlı bir dizideki kullanılan atasözleri tespit edilmiştir ve tespit edilen atasözlerinin ortak özelliği hece ölçüsü, kafiye, redif gibi ahenk unsurlarıdır (Aykaç2021,162). Bunun nedeni yukarıda bahsettiğimiz kalıcılığı sağlamak ve ezberi kolaylaştırmaktır.

KAYNAKÇA

Akar, M. (1986). *Nasreddin Hoca.* Türkpetrol Vakfı Lâle Dergisi. (4): 20-31.

Akpınar, M.(2010).*Deyim ve Atasözlerinin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanımı Üzerine Bir Araştırma.* Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi. Gazi üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitim Ana Bilim Dalı, Ankara.

Aksan, D. (1979). Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim 1. Cilt, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Aksoy, Ö. A. (1997). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü. İstanbul: İnkılâp Yayınları.

Akşehir Belediyesi. (2021). *Nasreddin Hoca'nın Hayatı.*

Arıdal, Ş.(2020) Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel Türkçe Söz Varlığı ve Metin Üzerine. *Türk Dünyası ve Türkçe Öğretimi,*1,1-2

Aydın, E. (2021). Telkin Yöntemi'nin dil öğretimindeki yeri ve yabancılara Türkçe öğretimindeki durumu. Journal of Sustainable Educational Studies (JSES), 2(2), 9-18.

Aykaç, O. "Televizyonda Sözlü Kültürün Yeniden-Üretimi: 'Hangimiz Sevmedik 'Dizisindeki İcat Edilmiş Atasözleri" *Milli Folklor* 132(kış2021)150-165.

Banguoğlu, T. (1990).Türkçenin Grameri. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Barın, E. (2004). Yabancılara Türkçe Öğretiminde İlkeler. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD), (1), 19-30

Başgöz, İ. (1986). Folklor Yazıları. İstanbul: Adam Yayınları.

Bilgin, M. (2006). Anlamdan anlatıma Türkçemiz. Ankara: Anı Yayıncılık.

Boratav, P. N. (2007). Nasreddin Hoca. İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Bölükbaş F. Keskin, F. (2010). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metinlerin Kültür Aktarımındaki İşlevi. *Turkish Studies*, 5(4), 221-235.

Bölükbaşı, M. (2012). *Arapça öğretiminde telkin yöntemi ve uygulaması.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Cunbur, M. (1977). "Nasreddin Hoca Fıkralarında Kadın", UluslararasıYunus Emre, Nasreddin Hoca, Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türk Dili Bildirileri, 10-12 Haziran 1977, Konya Mevlâna Enstitüsü, Konya.

Çınar, A. (2016). "Sorumlu Bir Toplum Adamı Olarak Nasreddin Hoca". Nasreddin Hoca. İstanbul: İnsan Yayınları. s.125-128.

DEMİRCAN, Ömer, Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri. Der Yayınları, İstanbul, 2013. DEMİREL, Özcan, Yabancı Dil Öğretimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2010.

Doğan, B. ve Erdem, İ. (2017). Ortaokul öğrencilerinin dinleme/izleme stratejileri kullanım sıklığı ölçeğinin geçerlik güvenirlik çalışması, *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi,* 2(1), 64- 81

DOĞAN, Candemir, Sistematik Yabancı Dil Öğretim Yaklaşımı ve Yöntemleri. Ensar Neşriyat, İstanbul, 2012.

Epçaçan, C. (2013). Temel bir dil becerisi olarak dinleme ve dinleme eğitimi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 2013(11), 331-352.

Ergin, M. (2009).Türk Dil Bilgisi. İstanbul: Bayrak Basım Yayım Tanıtım. Ethnologue. (2022).

Göçen, G. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yöntem. Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 18, 23-48

Göçer, A. (2015) Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Konuşma Becerisinin Kazandırılması. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 17,21-36

Göz, K(2022).Yabancılara Türkçe Öğretimindeki C1 Düzeyi Öğrencilerinin Temel Türkçe Batağına Düşmesi. Türk Dili ve Araştırmaları.45-62.

Göz, K., Dökmeci, H., Güler, A., Özer, M. Ş. (2020). Ak Başat Türkçe A1–A2 Ders Kitabı. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Yayınları. Yayın No:2

Günay, D. (2007). Metin Bilgisi (3rd). İstanbul: Multilingual Yayınları.

Günaydın, Y (2021) Türkçenin Yabancı Dil olarak Öğretiminde Konuşma Kulüpleri. *Akev Akademi Dergisi*,25, 2021-534

GÜR, Hakan. Dil Öğretim Yöntemleri Doğal Yaklaşım. *Dil Dergisi*, 1995.24-35.

HENGİRMEN, Mehmet, Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Tömer Yöntemi. Engin Yayın Evi, Ankara, 2006.

Karababa, Z. (2009) Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 265-277.

Korkmaz, Z. (2009).Türkiye Türkçesi Şekil Bilgisi. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

MEB, (2000). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı. Devlet Kitapları Müdürlüğü. Ankara.

Memiş, R, M ve Erdem, M,D (2013) Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler, Ankara

Miçooğulları, M.(2020). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Unsurların Kullanımı: "Anadolu Hikâyeleri Dizisi" Örneği. *International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language.* (3)1,2020-43

Oruç, Ş.(2016).Türkçede Ana Dil ve Ana Dili. *Journal of Turkish Language and Literature,*1,311-322

Özbay, M. (2010). Sesle ilgili kavramlar ve konuşma eğitimi. Türkçe öğretimi yazıları. *Ankara: Öncü Basımevi.*

Özer, M. Ş.(2022) *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel(A1-A2) ve orta (B1-B2)Seviyelerde Okuma Metinlerinin Oluşturulması*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman

Sakaoğlu, S. (2013). *Nasreddin Hoca Üzerine Yazılar.* Konya: Kömen Yayınları.

Soner, O.(2017)Türkiye'de Yabancı Dil Eğitiminin Dünü Bugünü. *Marmara Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu*, 28,399

Soner,O.(2017)Türkiye'de Yabancı Dil Eğitiminin Dünü Bugünü. *Marmara Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu*, 28,398

Şahin, A. (2011). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin dinleme becerisi farkındalıklarının sosyo-ekonomik düzeye göre incelenmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 2(1), 178-188.

Şimşek, R. Erdem, İ. (2021) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi ve kazanım ilişkisi. *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi,* (22), 267-279.

Şişman, B.(2010). "Nasreddin Hoca Fıkralarındak Şahısların Sosyal Statülerine Göre Sınıflandırılması ve Değerlendirilmesi". OMÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi. S. 28. s.131- 150

Taşköprü G. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Sınıflarında Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Materyal Hazırlama*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

Tiryaki, E. N. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi,* (1) 38-44.

Turan, A.D.(2018).*Türk Dili I.* Şanlıurfa: Harran Üniversitesi Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi

Türk Dil Kurumu.(2023). Güncel sözlük. https://sozluk.gov.tr/ Erişim tarihi:07.14.2023.

Türköz, S(2010).Anexperimental approach to teaching vocabulary through Suggestopedia/Reservopedia. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Yağmur Şahin, E. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yaklaşım, yöntem ve teknikler. A. Şahin (Ed.), Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Kuramlar, Yaklaşımlar, Etkinlikler (110-144), Ankara: Pegem Akademi.

Zeyrek, S.(2020) Dil-Kültür İlişkisi Doğrultusunda Yabancı Dil Öğretimi. *International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language.* (3)2,2020-166.

EKLER

Nihad Heydərli.
Azərbaycan.

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

Heydarli Nihad.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

(3)

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Bilgisi çok olan.	Çok bilgili
Salınmak	bir şeyden salınmak.	nəsənsə salınmaq
Rahat	Boş olmak.	Çok Rahat olmaq
Taban	ayağımızın altı.	ayaq altı pol.
Binmek	neyinsə üstünə Binmək.	bir şeyin üstünə minmək
Acımak	üzülmək.	Pis olmaq

(4)

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = Yavaş yavaş.

Ön × arxa

İşitmek = Çalışmak kimisə çalışdırmak

Laf = Cümlə söz söyləmək.

El=

Sıska= Zəyif.

Büzmek = neyinsə ağzın büzmək. Əzmək.

Yerli = Doğulduğu yer o yerləri insanlar.

Heydarli Nihad.

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

—

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

Ali eşekden enmiş düşmüş ve erken binmiş.

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

mecaz.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

—

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

Ben olsam. bene söz söyleyene kötü cevap verəzim.

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

Utanıb yere gizmək.
ölüb itmək.

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

Yolu geçən hanı.

Nihaal Haydarli

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.( )(D)

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.( )(D)

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( )(D)

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( )(y)

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( )(y)

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( )(D)

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	dünya	عالم
Salınmak	masa salandı gibi söylüyor	اهتزاز
Rahat	hüzün dilenmek	راحة
Taban	taban üst	قعر
Binmek	otobüse binmek	ركوب
Acımak	girmek, Beni kanırtıyor	وجع

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste=

Ön× arka

İşitmek=

Laf=

El=

Sıska=

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(✓)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(✗)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(✓)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(✗)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(✗)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(✓)

Piyade Gasim Azerbaycan.

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri… Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır…"

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim		
Salınmak		
Rahat		
Taban		
Binmek		
Acımak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste =

Ön ×

İşitmek =

Laf =

El=

Sıska=

Büzmek =

Yerli =

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız. Kel - ne / zaman zarfının cümlesi var.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.
Yorulmak / gerilmek

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.
korkmak / mecaz

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız. Basım büzesin.

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

Evim yolgeçen hanı gibi
Yolgeçen hanı bir sürü insanın girdiği yer.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.(Y)

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(Y)

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(Y)

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(Y)

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

3

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	bilim adamı	Alim
Salınmak	yürürken sallanmak	salamağ
Rahat	arkadaşların yanında rahat davranmak	Rohat
Taban	ayaz altı	Ayağ altı
Binmek	ata binmek arabaya binmek	Minmek
Acımak	birisine birşey olduğunda acımak	pişalmaz

5

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = yavaş

Ön × arka

İşitmek = duymamak

Laf = söz

El= kol

Sıska= ~~uzun~~ kilolu

Büzmek = açmak

Yerli = milli

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

ken - geniş zaman

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş. gerçek anlamda

yazılmak - gerçek

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü. mecazi

korkmak - mecazi

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

1) insanlar her şey söyler durdurmak olmuyo

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

Nasrettin Hocanın binmesini isterdim

bir ~~yürüyen~~ yüreyen giderdim

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız. ~~Adam onundan yanlışlarla~~

1) arabaya sürerken insanların üstüne camur bulaşdım

2) utanmak

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

1) Herkezin gidiği yol

2) Çok fazla insanın gidiği yer

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.( )

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.( )

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( )

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( )

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( )

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( )

Dr. Yrd. Doç. Fazıl

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

Orujov Farid

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

9

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	bilgili insan	bilgili insan
Salınmak	birşeyden salınmak	birşeyden salınmak
Rahat	boş	boş
Taban		
Binmek	neyinse üstüne birşeyin binmek	neyinse üstüne binmek birşeyin
Acımak	üzülmek	üzülmek

9

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste =

Ön ×

İşitmek =

Laf = söz, cümle söylemek

El=

Sıska= zayıf

Büzmek =

Yerli = doğulduğu yer, ~~oran~~ o yerin insanı

0

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

yapdığı hərəketden pişman olub utanır

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

gerçek anlamda

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

mecaz anlamda

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

Her gelen başka birşey diyor.

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

Hiçbirinin. yobazcı insanların sözüne fikir vermezdim.

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

utanmıyormusun, ölüp yerin dibine girmiyorsun

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.( ) y

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.( ) D

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( ) D

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( ) y

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( ) y

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( ) y

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

ALİ VALİYEV

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

(2)

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	bilim adamı	Ailim
Salınmak	eğilmek	əyilmək
Rahat	arkadaşlarıyla çok rahat ~~arkadaşına~~	Rahat
Taban	ayak altı	Ayağ altı
Binmek	üzerine çıkmak	Minmək
Acımak	kıyamamak	pis olmaq

6

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = yavaş

Ön × arka

İşitmek = duymak

Laf = söz

El= parmak

Sıska= ~~uzun~~ zayıf

Büzmek = ezmek

Yerli = Milli

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

ken – geniş zaman

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş. gerçek yorulmak

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü. mecaz korkmak

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

~~Mahall~~ ~~Mahalledeki~~ ~~beyzeterin~~ ~~Mahallerin~~ Mahelledeki elin ağzı torba değil ki büzesin

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

Hiç kimsenin lafını dinlemezdim kendi yolumuza giderdik

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

öldüğ yerine girmiyormusun

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

İstanbul yolgeçen hanı

çok kalabalıklı bir yer demek

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.( ) D y

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.( ) D D

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( ) d

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( ) y

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( ) y

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( ) y

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	**Türkçe anlamı**	**Dilinizdeki karşılığı**
Âlim		
Salınmak		
Rahat		
Taban		
Binmek		
Acımak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste =

Ön ×

İşitmek =

Laf =

El=

Sıska=

Büzmek =

Yerli =

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.( ) D

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.( ) Y

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( )Y

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( ) Y

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( ) D

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( ) D

Abdulhuzorde Feridx

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

her kes gelib bir ağıl kerem gelliyor

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

Yere girmek.

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Bilim adamları	Çok bilmiş adamlar.
Salınmak	Sallana sallana gezmek	Boş boş gezmek.
Rahat	Rahat.	Rahat
Taban	taban	daban.
Binmek	Binmek.	Minmek,
Acımak	Acımak	yazığı gelmek.

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = yavaş

Ön ×

İşitmek =

Laf = Konuşma.

El=

Sıska= Zayıf

Büzmek = Ezmek.

Yerli = aynı yerde kalm

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.(D)

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(Y)

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(D)

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(D)

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(Y)

Rəsad. F
Azərbaycan

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri… Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır…"

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

Rəşad, F.
Azərbaycan

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Alim	Alim
Salınmak	Salınmak	Yellənmək
Rahat	Rahat.	Rahat
Taban	Taban	Ayağın altı
Binmek	Binmək	Minmək
Acımak	Üzülmək	Can yanmaq üz

4

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = yavaş.

Ön × Arxa

İşitmek = [illegible], [illegible] Duyma

Laf = Laf

El= əl

Sıska= Zəif

Büzmek =

Yerli = Yerli

Rəşad. F.
Azərbaycan

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

geçip
giderken – geniş zaman

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

Hiç biz insanın ağzını susdurmak olmur.

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

Aynı şey.

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

yerin dibine girmek
utanmak

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

(3) Rəsad, F. Azərbaycan

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.(D)

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(Y)

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(Y)

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(D)

Surgay

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

Okudum

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Bilim insanı	Her şeyi bilən
Salınmak	Salına salına yürümek	Zorğalanmaq
Rahat	Sakin	Rahat
Taban	Ayak altı	Ayax altı
Binmek	oturmaq	oturmaq
Acımak	üzülmek, canı yanmak	yazığ gəlmək

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = yavaş

Ön ×

İşitmek = duymak

Laf = söz atmak

El= El

Sıska= zayıf

Büzmek = Ezmek

Yerli = Aynı yerde kalmak

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş. (gerçek anlam)

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü. (mecaz anlam)

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız. Ne yaparsan yap insanlar konuşur

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

Hiç kimseyi takmazdım

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız. utanıb ölmək

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.(D)

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(Y)

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(Y)

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(Y)

Asmaya

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri… Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır…"

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	bilgili kişi	умный
Salınmak	salına salına yürümek	качать
Rahat	uygun	удобно, комфортно
Taban	ayağımızın altı	пятка
Binmek	Oturmak	сесть
Acımак	üzülmek	расстроиться

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = yavaş

Ön ×

İşitmek =

Laf = söz

El=

Sıska= konuşmak

Büzmek = ezmek

Yerli = aynı yerde kalmak

Asmaya Russian

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız. уйти под землю - прямое знач.
пропасть - переносное

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(✓)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(✓)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(✓)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(✗)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(✗)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(✗)

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:
"Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar. Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	bilgiler	علم
Salınmak		الرَّاجِع
Rahat	dinlenmek	الرَّاحَة
Taban		قَاعِدَة
Binmek	oturmak	الرُّكُوب
Acımak	yemek istemek	الجُوع

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste= sessiz

Ön× arka

İşitmek=

Laf= konuşmak

El=

Sıska=

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

insanlar ne laf atarsa bakarmam, Bana göre yatarım, insana göre değil

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

أرضاء الناس هدف لا يدرك

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(D)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(D)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(Y)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(Y)

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

"Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim		Ulimly inson
Salınmak	Tebrenmek gibi	Gayzalış
Rahat	sokinlik.	Jenchlik hotirjamlik
Taban		Uyning postki qismi. Yoki oyoqning postki qismi
Binmek		Raccha ulovlarga minish
Acımak		Joni oğrish

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste= Yavaş

Ön× Arka

İşitmek= Düymek

Laf=

El= kol

Sıska= kuçuk

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

giderken iki cumleni aynı vaktta olduğunu anlatır

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

Sebebini anlatış

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

Ben sen değilimk korksam.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız. Yer yarılmadı yerdi tagıga kirip ketmedim

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(✓)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(✓)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(✓)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(✗)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(✗)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(✗)

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

"Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	İlim adamı	عالم
Salınmak		
Rahat		راحة
Taban		
Binmek		ركوب
Acımak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste=

Ön× Arka

İşitmek=

Laf=

El=

Sıska=

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(Y)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( )

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( )

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( )

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( )

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:
"Hey gidi zamane gençleri… Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar. Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır…"

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Adam isimi	Адам есімі – Алим
Salınmak		аңдау
Rahat		ыңғай
Taban		табан
Binmek		отыру, мінү
Acımak		ауыр, ауу

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste=

Ön×

İşitmek=

Laf=

El=

Sıska=

Büzmek=

Yerli= yabancı

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(Y)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.( )

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.( )

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.( )

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.( )

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

"Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar. Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Her şeyi bilan insan	kop narsani bilgan inson
Salınmak	Salina salina gitmek	tevrenip yurish
Rahat		
Taban		
Binmek		
Acımak		

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste= yavaş

Ön×

İşitmek= dinlemek

Laf= yalan

El= kol

Sıska= agrik

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

Ali yazın gittiği köyde eşekten düşmüş ve ayağını kırmış bu yüzden evine erken dönmüş.

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(y)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(d)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(d)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(y)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(y)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(d)

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

"Hey gidi zamane gençleri… Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar. Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır…"

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	bilim adamı	عالم
Salınmak	başını eğilmek	الإنحناء
Rahat	dinlenmek	راحة
Taban	üst	الأعلى
Binmek	çıkmak	الركوب
Acımak	üzülmek	الوجع

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste=

Ön×

İşitmek=

Laf=

El=

Sıska=

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

-ip -~~erken~~ -er -ken
-da -e

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

gerçek anlamı

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

mecaz anlamı

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

yolumu devam ederim ve istediğimi yaparım kimseye dinlemem

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(D)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(D)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(Y)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(Y)

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

"Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar. Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	dünya	دنيا, عالم
Salınmak	masa sabundi gibi şeyler	اهتزاز
Rahat	hüzü, dilenmek	راحة, استراحة
Taban	taba, üst	سقف
Binmek	otobüse binmek	"ركوب" الباص
Acımak	ağırmak, beni karşım acıyor	وجع

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste=

Önx arka

İşitmek=

Laf= söz, kelime

El=

Sıska=

Büzmek=

Yerli=

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

geçip
girer

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

gerçek anlam

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

mecaz anlam

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

oğlum eşeğe binsin

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(D)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(Y)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(Y)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(D)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(D)

D. Kamal
Azerbaycan

4.5. Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:

" -Hey gidi zamane gençleri… Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"- Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"- Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar.

Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya yol, yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"-Allah Allah, bu ne ahmaklıktır…"

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " Der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"-Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor.

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Bilgili kişi	Çox bilmiş
Salınmak	ağzı yüzümek	Ayzı yezimək
Rahat	Boğuk kanlı	Soyuq qanlı
Taban	Ayak altındaki yer. yez	Daban
Binmek	Herhangi bir şeye bimek	Aftobus ve maşın kimi şeylərə minmək
Acımak	üzulmek	üzülmək

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste = Yavaş

Ön × arxa

İşitmek = Duymamak

Laf = Kelime

El= Ayak

Sıska= ~~Zəif~~ Yetərsiz qida yüzündən kilosuzlaşan

Büzmek = Rahatlamak

Yerli = Yabancı

4. Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

~~Şimdiki Zo~~ Ker-ne/zaman sozu suna cevap verir.

5. Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1) Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

yorulmak(gerçek anlam)

2) Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

korkmak(mecaz)

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

Bir insanı alaycı bir şekilde taklit etmek

7. Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

Sıra sıra bineriz ve insanları dinlemeyiz.

8. Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız. "Başın batsın"

9. Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

"Evim yolgeçen hanı gibi"

Yolgeçen hanı = Çok fazla insanın girdiği yer.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1) Hoca ile oğlu bir köydedir.(Y)

2) Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(D)

3) Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4) Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(Y)

5) Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(Y)

6) Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(Y)

Eşeğe Kim Binecek?

Hoca ile oğlu, komşu köylerden birindeki işleri için birlikte yola çıkarlar. Hoca, baba değil mi, oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, bir, eşekle üstündeki oğula, bir de yürümekte olan babasına bakar ve başlar söylenmeye:
"Hey gidi zamane gençleri... Âlim babasını yürütür de kendisi rahat rahat eşeğe biner!" der.

Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer ve hemen eşekten inerek babasını bindirir. Biraz sonra başka bir adamla karşılaşırlar adam, Hocaya seslenir:

"Aman efendi senin kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, gidiyorsun fani dünyadan, şu taze fidanı da bindir; yorma çocuğu."

Adam yoluna devam ederken Hoca, oğlunu da bindirir eşeğe ve yoluna gider. Bu sefer de geçmekte olan başka bir adam:

"-Amma da acımasız adam, bir sıska eşekçik ikinizi nasıl taşısın" diye hoca ve oğluna laf atar. Hoca şaşkınlıktan eşekten düşmüşe döner, önce kendi eşekten iner sonrada oğlunu indirir. Eşek önde aheste aheste giderken Hoca ile oğlu da eşeğin arkasından tabana kuvvet yola devam ederler. Şans ya, yol yolgeçen hani gibidir o gün. Bu seferde yoldan başka yabancı adamlar laf atar Hoca'ya:

"Allah Allah, bu ne ahmaklıktır..."

Bak ya hu, eşek önlerinde bomboş salına salına gidiyor " der.

Bütün bunları işiten Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna seslenir

"Ey oğul, görüyorsun işte elin ağzı torba değil ki büzesin. Her gelen başka bir şey diyor."

1.Ödev: Yukarıda verilen metni okuyunuz.

2.Ödev: Aşağıda verilen kelimelerin Türkçedeki anlamını ve kendi dilinizdeki karşılığını yazınız.

Kelimeler	Türkçe anlamı	Dilinizdeki karşılığı
Âlim	Dünya	عالم
Salınmak	titreşim	اهتزاز
Rahat	Konfor	راحة
Taban	Üst	السقف
Binmek	sürmek	يركب
Acımak	Ağır	يؤلم

3.Ödev: Aşağıdaki verilen kelimelerin zıt anlamlarını, eş veya yakın anlamlarını yazınız.

Aheste= sakın

Ön× arka

İşitmek= duymak

Laf= kelime

El=

Sıska= ince

Büzmek= çekmek

Yerli= buradan

4.Ödev: *"Adam geçip giderken, oğulda utancında yerin dibine girer"* Cümlesindeki gramer yapılarını bulup açıklayınız.

geçip

girer

5.Ödev: Aşağıdaki cümlelerde geçen "eşekten düşmüşe dönmek" sözcüğünü gerçek anlam ve mecaz anlam açısından değerlendiriniz.

1)Ali, yazın gittiği köyde eşekten düşmüş, bu yüzden erken dönmüş.

gerçek anlam

2)Karşından birden bire annesini görünce eşekten düşmüşe döndü.

mecaz anlam

6.Ödev: "*Elin ağzı torba değil ki büzesin* " deyimi ile anlatılmak istenen nedir açıklayınız ve bir cümle içinde kullanınız.

7.Ödev: Siz, Nasrettin Hoca'nın ve oğlunun yerinde olsanız ne yapardınız?

İnsanların ne dediği umurumda değil

8.Ödev: Sizin ülkenizde *"yerin dibine girmek"* deyimi yerine kullanılan bir cümleyi yazınız.

9.Ödev: *"Yolgeçen hanı"* kelimesini açıklayınız ve cümle içinde kullanınız.

10.Ödev: Aşağıdaki sorulardan doğru olanların sonuna *(D)*,yanlış olanların sonuna *(Y)* yazınız.

1)Hoca ile oğlu bir köydedir.(D)

2)Nasrettin Hoca, yolun bir kısmında eşeğe sadece kendi binmiştir.(Y)

3)Yoldan geçen insanlar hep farkı şeyler söylemektedir.(D)

4)Eşek çok hızlı gittiği için insanlar şaşırır.(Y)

5)Nasrettin Hoca, dünyadan gitmektedir.(D)

6)Yoldan geçen insanların tanıdık olması Hoca'yı mahcup etmiştir.(D)